

YEREL SEÇİMLERDE TAVRIMIZ!

Halkın örgütlenmesi ve mücadelesini içermeyen seçim ilişkilerinin ve ittifaklarının, koltuk almaya dayalı pazarlıkların, araç olması gereken legal alanların amaçlaştırılarak legalizmi pekiştirmesinin tehlikeli ve halkın kurtuluş mücadelesini kösteklemeye yol açtığı bilinci ile hareket edeceğiz.

özgür gelecek için

Yeni Demokrasi

gazetesi

7 ŞUBAT-21 ŞUBAT 2024 • SAYI: 155 • FİYAT: 15 TL • ISSN: 2630-5526

GÜNCEL

6

KOSKOCA BİR YIL... KOSKOCA BİR Hiç!

Depreme dair bir devlet refleksi olarak gelişen acil kamulaştırmalar ve istimlak her yerde olduğu gibi toprağın da en büyük ağası olan devletin, sorunu kendi alanı dışında görmesinin bir ürünü olarak karşımızda duruyor. "Halka rağmen ama halk için" diyerek kamulaştırmalar için özellikle de tarlaların seçildiği malum.

DÜNYA

18

ÇANLAR ABD EMPERYALİZMİ İÇİN Mİ ÇALIYOR?

Sınır güvenliğini tartışması ya da ABD'nin gerçek tartışması hegemonyasının zayıflamakta oluşudur. Hegemonik gücünü kaybettiğinde hiç kuşkusuz içindeki klik çatışması da tırmanacaktır. Bu, sınıf mücadelesinin işleyen bir yasasıdır. ABD Dünya pazarlarında siyasi ve ekonomik hegemonyası aşındıkça iç çatışma ve iç gerginlikler de artacaktır.

SAYFA 3

POLİTİK GÜNDEM

HALKI BEKLEYEN FELAKETLERE KARŞI DEVRİMİ ÖRGÜTLE, SAVUN VE İLERLET!

PŞTA Parti ve devrim şehitlerini andı

Partizan Şehit ve Tutsak Aileleri (PŞTA) "Parti ve Devrim Şehitleri Anma Haftası" kapsamında anma etkinliği gerçekleştirdi.

Proletarya Partisi şehitlerinin aileleri ve tutsak yakınlarının katıldığı etkinlik devrim ve komünizm şehitleri adına yapılan saygı duruşuyla başladı. Ardından PŞTA konuşmacısı söz aldı.

PŞTA konuşmacısı sözlerine "Hepinizi, ölümsüzlük katına yükselen kızıl karanfillerimizin, zindanlarda koyu karanlığın içinde açan direnç çiçeklerimizin coşkusıyla, kararlılığıyla, mücadele azmiyle selamlıyoruz." diyerek başladı.

Örgütlenmenin önemine değinilen konuşmada yaşamın, baskı ve sömürü düzenine karşı koymaktan, bunun için örgütlenmekten başka anlam taşımadığı vurgulandı.

Örgütlenme sorunlarına değinilerek şehit ve tutsak yakınlarının değerlere ve devrimci mücadeleye örgütlenerek

sahip çıkması gerektiği vurgulandı.

F tipleriyle başlayan süreçle beraber birçok sorunun da ortaya çıktığı vurgulanarak şehit ve tutsak yakınlarının da tıpkı işçiler gibi ortak dertlere, çıkarlara sahip olduğu dile getirildi. "Şehit yakınları için ne acılar son buldu ne de şehit evlatlarının onlara yüklediği sorumluluklar" cümlesiyle tutsak yakınları için de bunun geçerli olduğu anlatıldı.

"BASKILARA KARŞI ÖRGÜTLENMELİYİZ"

Tutsakların her türlü baskıya karşı örgütlü oldukları için direnebildikleri vurgulanırken "Zor ve sürekli baskı koşullarında güçlü olmayı, dayanışmayı, birlikte hareket etmeyi, baskıları durdurmayı, hatta geriletmeyi başarmaları bize örnek olmalıdır." dendi.

Örgütlülüğün dünden bugüne yakıcı bir ihtiyaç olduğu söylenirken "İçinden geçtiğimiz dönemde bu ihtiyaca yanıt olmak için öne çıkmak gerekiyor.

Ailelerin de tutsakların da bu yöndeki çalışmalara ihtiyacı olduğunu görülmüştür." denildi.

Etrafta görülen her şeyin şehitlerin, tutsak düşenlerin gördüğü ve görüp isyan ettiği gerçekler olduğu vurgulandı. "Aynı yüce davranışla biz de onların dalgalandırdığı bayrağa sarılıyor ve söz veriyoruz. Bu bayrak sınıfsız ve örgütlü geleceğe doğru attığımız her adıma eşlik edecek ve daima yükseklerde dalgalanacaktır" denilerek konuşma sonlandırıldı.

Ardından Partizan adına konuşmacı söz alarak "Ölümsüzlerin vesilesiyle sesimizi, bilincimizi, coşumuzu onlarla paylaşmak için bir aradayız." dedi.

Şehitlerin yaşamının direnmek olduğu bir ölüm biçimini seçtiklerine değinilip "Onlar, içine doğdukları toplumda halka sefaleti, cahilliği, boyun eğmeyi, çaresizliği dayatan egemenlere karşı isyan etme yolunu seçtiler. Onlar yaşamlarını halkın geleceğine adadılar." dendi.

Ardından git gide ağırlaşan ekonomik krize değinilen açıklamada yoksulluğun sebebi olarak sadece bir iktidarın değil tüm sistemin sorumlu olarak görülmesi gerekliliğine değinildi. Yerel seçimlerin gündemde tutulduğu bir dönemde olduğu anlatılırken belediyeleri asıl yöneten gücün devlet olduğu, bu düzen içinde halk için başarılı işlerin yapılamayacağı vurgulandı.

"Başkalarının zenginleştiği ekonomik krizler yaşıyoruz. Gene başkalarının kazanacağı seçimlere zorlanıyoruz. Hepsine karşı durmak mümkündür. Bu, geçmişte başarılıydı. Gelecekte de başarılı olacaktır. Üstelik buna insanlık olarak mecburuz. Örgütlenerek buna biz karar vereceğiz." sözleriyle örgütlenmenin önemine değinilerek konuşma sonlandırıldı.

Grup İsyan Ateşi'nin sahne almasının ardından etkinlik sonlandırıldı.

(İSTANBUL)

Muhabirimiz Ertan Çıta tahliye edildi

5 Ekim'den bu yana tutsak olan muhabirimiz 26 Ocak'ta görülen ara mahkemede tahliye edildi. Hapishanelere görüşe gittiği, tutsaklara para yatırdığı ve yaptığı haberler gerekçe gösterilerek tutuklanan muhabirimiz hakkında Tunceli Sulh Ceza Hakimliği tarafından tahliye kararı verildi.

4 aylık tutsaklığın ardından

tahliye edilen muhabirimiz "Devrimci basın gerçekleri kitlelere ulaştırma hedefi, tutsaklıkla engellenemez" dedi. Kriz koşullarında devletin kitleleri manipüle ettiğini ve bunun için de devrimci-demokrat gazetecilere saldırdığını ifade eden muhabirimiz "Duvarlar, siyasi tutsakları kitlelerden ve üretimden koparamaz" dedi. Hapishanede devam eden açlık grevlerine de değinen muhabirimiz siyasi tutsakların yoğun baskılara ve hak gasplarına maruz bırakıldığını ifade etti. İdare ve Gözlem Kurulları aracılığıyla siyasi

tutsaklara "pişmanlık" dayatıldığını belirten muhabirimiz sadece Elazığ Hapishanesinde onlarca tutsağın infazının bitmesine rağmen tahliye edilmediğini söyledi.

"Yüzlerce yıllık hapis cezalarıyla, tecrit koşullarıyla, baskılarla sindirilmek istenen siyasi tutsakların dışarıdaki sesi olalım." diyen Çıta, siyasi tutsakların yaşadığı hak gasplarına yönelik duyarlılık çağrısında bulundu.

(DERSİM)

POLİTİK
GÜNDEMHALKI BEKLEYEN FELAKETLERE KARŞI
DEVİRİMİ ÖRGÜTLE, SAVUN VE İLERLET!

Büyük yıkım ve felakete yol açan Maraş depremlerinin 1. yıl dönümüne giriyoruz. Yaşanan felaket kaç insanın molozların altında can verdiğinin tam olarak tespit edilemediği, bugün hâlâ kayıplarını bulmak için insanların mücadele etmek zorunda kaldığı, bir yıl geçmesine rağmen konteynerlerde geleceği belirsiz ve umutsuz şekilde yıkımın ağır sosyal-psikolojik etkileriyle yaşamaya mahkûm kalan milyonlar bıraktı. Bu büyük yıkım ve felaket rant dayalı, insan canını değil kazanılacak yüksek kâr amaçlayan bir şehirleşme ve yapılaşmanın sonucu olarak ortaya çıktı. Resmi rakamlara göre 53 bin 537 insan bu deprem felaketinde can verdi. Söylediği hiçbir şeye inanılmayan resmi makamların verdiği bu bilgiye de geniş halk yığınları ve özellikle bölgede yaşayan halk asla inanmadı, inanmıyor. Zira devlet denilen zalim makine yaşanan her olumsuzluğu “devletin âli menfaatleri, itibarı ve prestiji” için manipülasyona tabi tutmaktadır. Asla doğruya dayanarak hareket eden bir yaklaşıma sahip değildir. Hakeza AKP-MHP blokunun İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Tv100'deki röportajında deprem felaketine karşı tedbirin önemini heyecanlı yalanlarla anlatırken bu depremde 130 bin insanın öldüğünü ağzından kaçırdı. Her ne kadar Türkiye tarihinde depremde verilen toplam kaybı ifade ettiğini söyleyerek durumu düzeltmeye çalışsa da konuşmanın akışında Maraş depremlerine dair kayıpları telaffuz ettiği açık bir şekilde duyulmaktaydı.

Maraş depremlerinin yarattığı büyük yıkım, onun yarattığı acı ve öfke 2023 Mayıs seçimlerinin girdabı içine çekilerek adeta bu yıkımın nedeni ve kaynağının üstü örtüldü. Halkta oluşan yoğun duyarlılık, sürece müdahale eden güçlü hareket ve dayanışma, öfke ve tepki sınıf mücadelesinin bir kaldıracına dönüştürülemedi. Devrimci hareketin zayıflığı, egemen güçlerin ve seçime kilitlenmiş reformist dalganın kitleler üzerinde yarattığı etki felaketin “doğal bir olay” olarak tanımlanmasına neden olan faktörlerdir. Kitlelerin örgütsüzlüğüne rağmen organize olma yeteneği ve gücü, yoksulluğuna ve zor ekonomik şartlar içinde olmasına rağmen deprem mağdurlarına maddi açıdan yetiştirme çabası ve fedakârlığı, yaşanan sorun karşısında azami düzeyde ortaya çıkan duyarlılığı, devletin her türlü engelleme,

sınırlama ve yardımları tekele alma çabasına karşı yaratıcılığı geniş kitlelerin seferber olduğunda nasıl bir güç olduğunu göstermiştir.

Henüz böylesi bir felaketin üzerinden bir yıl geçmişken, sorunların nedenleri ve kaynakları açık şekilde belirgin haldeyken, yıkım ve felaketin sonuçları bölgede yaşayan halk için devam ediyorken ülkemizin yarı feodal, yarı sömürge yapısından kaynaklanan çarpık şehirleşme, felaketlere zemin sunan yapılaşma, rant ve yüksek kâr hırsına dayalı düzensizlikler yerel seçim yarışının konuları olmaktadır. Faşist partiler ve adayları rant sisteminin üzerine oturmaya dayalı yaklaşımlarla durmaksızın yalan vaatlerle halkı kandırmaya çalışıyor. Reformist anlayışlar var olan sistemde “halkçı, komünist belediyecilik” güzelleme yapıyor. Bunun da ötesinde deprem felaketinin örgütlenmesinde payı olan belediye başkanlarının yenisinden aday yapıldığı, Cumhurbaşkanının yerel yönetimle merkezi yönetimin uyumsuzluğundan dolayı yardımları göndermediklerini itiraf ettiği, Hatay'da Geri Döneceğiz İnisiyatifi üyelerinin depremin birinci yılında gözaltına alındığı, demokratik-devrimci güçler arasında yakınlaşmanın gerçekleştiği alanlarda reformist güçlerin siyasal rant peşine düştüğü bir yerel seçim hengamesi yaşanıyor.

Kuşkusuz deprem felaketi halkın yaşadığı tek felaket değildir. Ekonomik olarak büyük çaplı yıkım bir süredir devam ederken halkın mücadele ve örgütlenmesine yönelik saldırılar ise sürekli boyutlanmaktadır. Enflasyonun artık günlük bazda artış gösterdiği, temel gereksinimlerin karşılanamaz hale geldiği, faşist diktatörlüğün kendi Anayasa Mahkemesi ve anayasasını tanımadığı, vekilleri ve belediye başkanlarını görevde alma ve tutuklamaların sıradan uygulamaya dönüştüğü, “vatan-millet-sakarya” ve “bayrak inmez ezan susmaz” şovenizminin günlük bir ritüel olduğu yıkıcı ve boğucu şartlardan geçilmektedir. Merkez Bankası başkanlarının ekonomi enkazı altında kalarak sürekli değişmesi sistemin krizle baş edemediğinin göstergesidir. Son olarak güçlü kariyeri, emperyalist tekellerin genç yeteneği Hafize Gaye Erkan havlu attı. Halka kesilen ağır faturalar faşist diktatörlüğün yaşadığı ekonomik krize çare üretmiyor, ancak halka büyük

felaketler olarak geri dönüyor sürekli.

Kuşkusuz felaketi haber veren gelişmeler bununla bitmiyor. Emperyalistler arası çelişki ve çatışmaların keskinleşmesi savaş için uygun koşulların olgunlaşmasını getiriyor. Bölgesel çaptaki çelişki ve çatışmalar, devletler arası gerginlikler halk yığınlarına daha fazla kan ve can vermeyi dayatan bir süreci örüyor. Filistin ve Kürt ulusal direnişleri emperyalizmin ve gericiliğin hem askeri hem de ideolojik-politik kuşatması altına alınırken halkların emperyalizme ve gericiliğe karşı direnmesinin nafile olduğunu bu vesileyle öğütlenme çabasında. Haklı direniş ve mücadeleler gecikmeksizin “terör” kapsamına alınıp haksız olan egemenlerin katliamları baskıları bir hak olarak sahipleniliyor. “Güçlü olanın yenilmez de olduğu” mottosu tüm gerici tarafından halka empoze edilmeye çalışılıyor. 7 Ekim'de Filistin Direnişinin gerçekleştirdiği Aksa Tufanı, ABD emperyalizmini bölgede daha saldırgan bir pozisyona itmiştir. ABD Yemen, Irak, Ürdün ve Suriye'de kendisine yönelik saldırılara doğrudan askeri müdahaleler içine girerek İran ve arka planda Rusya ile gerginliği örgütlemektedir. Ukrayna'yı silahla besleyip Rusya'ya direnme gücü katarken savaşı derinleştirmektedir. Emperyalistler özellikle Orta Doğu'da yoğunlaşan bir çelişki ve çatışma sürecine doğru ilerlemektedir. Faşist diktatörlük ise her türlü çatışma ve gerginlikte ön planda olan ve kendini bir koçbaşı gibi konumlandıran tutumu inşa etmiştir. Kürdistan'ın her parçasına yönelik düşmanlıkla, saldırganlıkla yok etmeye kodlanmış konumlanışa sahiptir. Bunun da ötesinde ABD emperyalizmi adına bölgede birincil derecede güç olmaya dair konumu elde etme peşindedir. TC bir savaş makinası gibi bölgede konumlanmak için hazır kıta durumdadır. Bununla birlikte aynı TC İsveç ve Finlandiya ile NATO'nun genişlemesini onaylarken F-16 uçaklarına kavuşmayı da başardı!

Böyle bir tabloda sınıf mücadelesindeki geri tablo ve kitlelerin devrimci çözüm yöneliminde olmaması, onların yaşadığı felaketler ve bekleyen felaketlere karşı umutsuz, karamsar ve tam bir gerici kuşatma altına alınmasını getirmektedir. Halkın çelişkilerinin teskin edilmesine değil tam ve açık bir şekilde, temeline inerek ve bu çelişkileri keskinleştirerek

mücadele konusu yapmaya ihtiyacı vardır. Seçimler, reformist hayaller, legal olanakları amaçlaştıran ittifaklar, koltuk hesapları, Anayasalcı beklentiler, parlamentarizm rüyaları halkın diğer bir felaketi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu felaket hali yeni değildir. Tarihsel bir seyri ve sınıfsal bir karakteri vardır. Yenilgi ve gerileme dönemlerinde reformizmin politik tutumu budur. Ölümünün 100. yılında Lenin yoldaşın **“en saf ve en mükemmel reformizm”** tiradı bugünkü tüm tasfiyeci ve reformistlerin de dünya görüşü durumundadır: *“İnsanların yarından ne beklediklerini, önlerine hangi görevleri koymaları gerektiğini bilmedikleri bir çaresizlik ve belirsizlik durumunu - belirsiz, bekleyen ruh hali, ister devrimin tekrarlanmasına, isterse 'o zaman görürüz'e bağlanan bulanık umutlar işte bu demektir. Günün görevi, daha iyi zamanları verimsizce beklemek değil, aksine Rus yaşamının başlamış olan bu yeni tarihsel döneminde, işçi sınıfının 'devrim için' değil, 'devrim beklentisiyle' değil, bilakis yaşamın tüm alanlarında kendi özel çıkarlarını ısrarla ve planlı bir şekilde korumak için; bu çok yönlü ve karmaşık çalışması içinde güçlerini toplamak ve eğitmek için; bu yolla genelde sosyalist bilinci eğitmek ve çağaltmak için; özelde Rusya'nın toplumsal sınıflarının karmaşık karşılıklı ilişkileri içinde, feodal gericiliğin iktisaden kaçınılmaz kendi kendini tüketmesinin ardından Rusya'yı bekleyen meşruti yenilenmede yönünü saptamayı -ve düşmana göğüs germe-yi!- bilmek için örgütlenmesi gerektiği yönetici düşüncesinin geniş çevrelere kabul ettirilmesidir” (Cilt 4, Sf. 98)*

Bugün tam da seçimler, mücadele biçimleri, devrimin sorunları ve ilkeleri meselesinde bu eksende bir saldırı dalgası söz konusudur. Faşizm ve onun ağababası emperyalizm tüm gücüyle savaş makinalarını ve karşı devrimin gücünü pekiştirmeyi içerecek şekilde örgütlenmelerini yetkinleştirirken halkın kurtuluş için ihtiyaç duyduğu örgütlenme, devrim bilinciyle donanma, öfke ve tepkisinin teskin edilmeden keskinleşmesi “koşullar teorisi” ile reformizm girdabına çekilmeye çalışılıyor. Komünistler devrimi, sorunlarını ve halkın kurtuluşu için savaşıma zorunluluğunu kavrayarak ve buna yönelerek süreci karşılamada ısrar edecektir. İhtiyaç olan budur.

EĞİTİM ALANININ PARYALARI ÖZEL SEKTÖR ÖĞRETMENLERİ

Egemen güçlerin toplumun her alanında yarattığı eşitsizlikler silsilesinin bir parçası da eğitim-öğretim alanında görülür. Ülkemiz gibi az gelişmiş ülkelerde sistemin üst yapı ilişkileri alabildiğine düzensiz, istikrarsız, değişken ve öngörülemezdir. Eğitim de bunlardan biridir.

Marks, ölümünden yıllar sonra da bizimle hemen her konuda konuşmaya, yaşadıklarımız üzerine sözler söylemeye devam ediyor. Feodalizmin içinden çıkan kapitalizm hakkındaki yoğun tahlillerinin bilimselliği onun eserlerinden “hemen her şey” hakkında bilgi kaynağı olarak yararlanmamıza olanak veriyor. Bunu Aydınlanma Çağının belli başlı düşünürleri için de belli ölçülerde söylemek mümkündür. Marks’ın farkı, yaşamakta olduğumuz kapitalizmle ilk ve en esaslı hesaplaşan düşünür olmasında. Dün olduğu gibi bugün de kapitalizmin temel dinamikleri işlemeye, değişmeye devam ediyor. Ve doğal olarak sermayenin emekle, emek

gücüyle kurduğu ilişki de değişmektedir. Hepimiz bu değişimi yaşıyor, buna göre toplumda konumlar üstleniyor ve roller gerçekleştiriyoruz. Bir bakıma kendi durumumuzu anlayanın, açıklamanın ipuçları Marks’ta bulunmakta. Bugün bu ülkenin eğitimde yaşadığı sorunları konuşmak, müfredat, öğretim materyalleri, öğreticiler, öğretim tekniklerini konuşmakla sınırlanamaz. Okuldan önce iş bölümünü, üretimi, üretim koşullarını, üretenleri, politika belirleyicilerini, kısacası yaşamını sürdürmekte olan insanı ve ortamını konuşmamız gerekiyor. Onlardan, daha doğrusu yaşamdan yalıtılmış bir eğitim tarihinde görülmediği gibi ne bugün ne de yarın olacaktır. Önemli olan bu ilişkinin sağlıklı biçimde kurulmasıdır. Bu, eğitimin kendine ait özellikleri olmadığı anlamına getirilmemelidir.

Tarihteki bütün sınıflı toplumlarda eğitim, egemen sınıfın ideolojisinin yeniden üretiminin ve topluma yayılmasının, kabul ettirilmesinin bir aracı

olarak işlev görmüştür. Egemen sınıflar, hegemonik konumlarını koruyabilmek ve bireyleri üretim ilişkilerine uygun olarak yetiştirmek için eğitimi kendi çıkarları doğrultusunda kullanmışlardır. Bu bağlamda eğitim, egemen sınıfların ideolojik araçlarından biridir. Antik toplumlardaki eğitim sisteminin feodal toplumdaki kiliselere ve kapitalist toplumdaki üniversitelere kadar eğitimin başlıca amacı, egemen sınıfların çıkarlarına göre şekillendirilen toplumu mevcut sistemin devam etmesi gerektiğine ikna etmek, yeni kuşakları sistemin kendini yeniden üretebilmesi için gerekli formasyona sahip hale getirmektir. Egemen sınıfın kalıpları dışına çıkan eğitim anlayışları, tarihin her döneminde şiddetle reddedilmiş, yasaklanmış ve engellenmiştir. Kapitalist toplumda da eğitimin anlamı farklı değildir, ancak kendisinden önceki toplumlara göre çok daha karmaşık bir işleve ve işleyişe sahiptir. Kapitalizm için eğitim, bir yandan burjuva sınıfın toplum üzerindeki egemenliğini sürdür-

rebilmesinin bir aracı ve eğitim kurumları da burjuva ideolojisinin üretildiği ve yayıldığı yerlerken diğer yandan da sermayenin hizmetine sunulmak üzere nitelikli iş gücünün yetiştirildiği, kapitalistler için meta üretiminin yapıldığı kurumlardır. Bu durum kapitalizmin ortaya çıkışından bu yana böyledir ve bu niteliği gittikçe artmaktadır. Dini kurumlar, eğitim sistemi, hukuk sistemi, medya gibi tüm araçlar ideolojik aygıtın birer parçasıdır. Burjuvazi bu araçları son derecede etkin bir şekilde kullanarak ve her gün bu araçlara yenilerini ekleyerek, hatta kimi zaman kendisine karşı olan araçları bile tersyüz edip içini boşalttıktan sonra topluma iade ederek ideolojik bombardımanını sürdürür. Burjuva-feodal devletin toplumun tamamını genel ve zorunlu bir eğitime tabi tutması kuşkusuz kendisinden önceki toplumlarla karşılaştırıldığında muazzam bir ilerlemedir. Fakat bu noktada burjuva-feodal eğitimin amacı, toplumu oluşturan bireyleri, kendisinin ve yaşadığı dünyanın bilincinde olan

ve edindiği bilgiyi toplumun yararına kullanan özgür insanlara dönüştürmek değil, bu bilgiyi kendi sınıfının çıkarları doğrultusunda kullanan ve bunu da fazla soru sormadan itaatkâr bir şekilde yerine getiren ücretli kölelere dönüştürmektir. Toplumun geneli için eğitim ile sadece küçük bir azınlığın aldığı eğitim arasında, her alanda olduğu gibi derin bir uçurum vardır. Egemen sınıfların çocuklarının okuduğu okullar ile toplumun geri kalanının eğitim gördüğü okullar arasındaki fark, yarı feodal ve komprador kapitalist toplumun sahip olduğu eşitsizlikle doğru orantılı olarak her geçen gün daha da artmaktadır. Burjuva-feodal devletin bütün ideolojik argümanları eğitim sistemine de yansımıştır. Verilen eğitim baştan aşağı gerici ve idealist bir içeriktedir. Öğrencilerden bunları anlaması değil ezberlemesi istenir. Araştıran ve sorgulayan, doğru bulmadığını eleştiren, bildiğini savunan bir kafa yapısı burjuva-feodal eğitim anlayışıyla asla bağdaşmaz. Onun istediği kendisinin doğru dediğine doğru diyecek, yanlış dediğine yanlış diyecek, kısacası egemen ideolojiyi tartışmasız kabul etmeye yatkın, edilgen beyinlerdir. Kimi ülkelerde daha demokratik bir işleyişe sahip görünse de yarı feodal-komprador kapitalist sistemin tamamında başta üniversiteler olmak üzere tüm eğitim kurumları burjuva devlet aygıtının ya doğrudan bir parçasıdır ya da onun güdümündedir.

Son yıllarda Türkiye’de de kurulan özel üniversitelerin ve okulların varlığı, devletin eğitim sistemi üzerindeki etkisinin azaldığı anlamına gelmez. Burjuva-feodal devlet çok çeşitli ve karmaşık mekanizmalarla eğitim sistemi üzerindeki kontrolünü sürdürmektedir. Burjuva-feodal eğitim sisteminin devamı için konumlandırılan eğitim sisteminin kafa emeği yönünden yoğun ve bir o kadar da “dayatılmış seçeneksizlik” dönüsüne hapsedilmiş ve eğitim alanının paryaları olan özel okul öğretmenlerinin durumu bu işleyen çarklarından biridir. Kamu alanındaki yetersizlikler yazımızın gündemi olmasa da buradaki yetersizlikler had safhadayken özel okul öğretmenlerinin ezilenin de ezileni olduğunu söylemek abartı olmaz. Tamamen kâra odaklanmış ve ticari bir nesneye dönüşmüş eğitim anlayışı özellikle öğretmenlerin yaşamını bir sorun yumağına dönüştürüyor. Haftalık 50 saati aşan çalışma süreleriyle mola, ders boşluğu ya da dinlenceden mahrum bırakılan öğretmenler süreli iş sözleşmeleri ile belirsiz bir geleceğe

mahkûm ediliyor, boşlukta asılı işçilere dönüştürülüyor. Son dönemdeki pahalılığa karşın asgari ücretin bile altında ücretlerle insanca çalışma sürelerinin çok uzağındalar.

OKULLAR KADAR SÖMÜRÜ DE ÖZEL

Özel sektör öğretmenleri çok temel ve rahatsız edici sorunlarla karşı karşıyalar; çalışma temposu nedeniyle gün sonunda ağır sanayi işçisi gibi son derecede yorgun, hatta bitkin ve meslekten bezmiş bir ruh haliyle çalışmaya devam etmek zorunda kalıyorlar. Özel eğitim kurumları sahipleri kârı büyütme ve bunu yeniden gerçekleştirmek için doğal olarak en çok iş gücü maliyetini kısmaktalar. Bunun fabrikalarda işçilerin yaşadıkları sorunlarla ne kadar örtüşüğünü görmek mümkün. Maaşından yemeğine, kırtasiye ödeneğine kadar çalışanın hemen her bir hakkı sürekli tehdit altında. Hemen her iş kolunda olduğu gibi bu alanda da kadın emekçiler işsizlik tehlikesini erkeklerle oranla daha çok yaşıyor. Örneğin, bu sektörde kadın bir emekçinin doğum izni kullanması neredeyse imkânsız. Süt izni de aynı şekilde gasbedilen haklardan birisi. Toplumda çocuk bakımı kadının sırtına yıkılmış durumda. Bu hemen her sektörde kadınları çalışma yaşamından koparan bir sürece dönüşüyor. Dolayısıyla büyük çoğunlukla kadın emekçiler iş veya annelik ikilemi arasında bir cendereye itiliyor. Kreş hakkı birçok yerde olduğu gibi özel eğitim kurumlarında da görmezden geliniyor. Özel eğitim kurumlarında kadın öğretmenlere hami kalmamaları konusunda mobbing uygulandığı, hatta velilerin karşısına çıkarılıp “4 yıl hamile kalmayacağım” şeklinde beyan vermeye zorlandıkları dahi kamuoyuna yansımıştı.

Öte yandan ücretlendirmede de her sömürü alanının vazgeçilmezi cinsiyetçi emek sömürüsü burada da kendini gösteriyor. Eşit işe eşit ücret ilkesi bu alanında da ciddi sorunlarından bir tanesi. Özel sektörde çalışan kadın öğretmenler özellikle de evlilerse nasıl olsa evi kocası geçindiriyordur, denilerek düşük ücretlere mahkûm edilmek

isteniyor. Kadına yönelik toplumdaki genel bakışı özel öğretim kurumları patronlarında da fazlasıyla görebilirsiniz. Yani eğitilmiş olmanın sömürü ile herhangi bir ters orantısı yok. Sömürünün acımasız işleyişi burada da kendini var ediyor.

Yine barınma en büyük sorunlardan. Alınan ücretler kiraya yetmiyor. Çoğu semtteki ortalama kira fiyatı kadar ücret alıyorlar. Yüzde 48,4’ü haftada 6 gün, yüzde 7,4’ü ise 7 gün mesai yapıyor.

Uzun çalışma saatleri nedeniyle öğretmenler tükenmişlik sorunu yaşıyor. Yüzde 12,2’lik kısmı sigortasız çalıştırılıyor ya da sigortalı olmasına rağmen öğretmen gösterilmiyor. Büyük kısmı MEB’in hazırlık ödeneği de dâhil olmak üzere hiçbir ek ücret alamıyor. Ek ders/etüt ödemesini alabilen öğretmen oranı sadece yüzde 13,5. Geçinebilmek için

birçok öğretmen ek iş yapmak zorunda kalıyor.

Özel dersler bu ek işlerin en çok tercih edileni.

Boya badana yapan, pazar yerlerinde inşaatta çalışan, taksici, şoförlüğü yapan, inşaatta çalışan, kamyon şoförlüğü yapan binlerce öğretmen var. Bunlar yetmez gibi

sosyal ve kültürel olarak da kendisini geliştirme imkânı bulamıyor. Zira tüm sosyal aktiviteler artık lükse giriyor.

10 NUMARALI İŞ KOLUNDA ÖRGÜTLENME ÇİLESİ

10 numaralı iş kolunda (Ticaret, Büro, Eğitim ve Güzel Sanatlar) işkolunda bugün 4.222.728 çalışan var. Burası torba bir iş kolu ve patronlar için bir kaçış alanı. Yani diğer iş kollarında faaliyet yürüten şirketler sırf işçiler sendikası olmasın diye iş kolunu 10 numaralı iş koluna çekiyor. Özel okul öğretmenleri de iş kolu tanımı itibarıyla burada bulunuyor. Sendikaların başına musallat olan patron kıyakçılığı için çıkarılan Sendika Ülke barajı (ilgili iş kolunda SGK kayıtlarına göre ilgili iş kolunda çalışanların örgütlenme ve toplu sözleşme yetkisini alması için kayıtlı işçilerin yüzde birinin ilgili sendikaya üye olması zorunluluğu) barajı sorunu burada en büyük dert. Barajı aşabilmiş olan toplu

iş sözleşme yapabilen iki sendika var ve bu iki sendika da aynı konfederasyona bağlı. Bu sendikalar da tepeden inme örgütlenmelerle çoğunlukla kamuda örgütleniyorlar. Özel sektöre odaklananlar bu alanın sorunlarına yönelik çalışan sendika değiller. 10 numaralı iş kolunda yaşanan sorunlar sadece özel sektör öğretmenlerini ilgilendiriyor. Bu iş koluna karşı topyekûn bir mücadele örülmeli ki bu sömürünün kabuğu kırılabilir. Esas unsur dayanışmayı öğretilmelidir.

Özel Okul Öğretmenlerini ile yapılan bir röportajdaki birkaç cümle bile yapılması gerekenleri ve örgütlü olmanın gerekliliğini daha berrak anlatıyor: Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası’nın kurulması ile hayatında yanıt veremediği sorulara yanıt verdiğini ifade eden bir öğretmen, “Yıllardır karşıma çıkmasından korktuğum bir soru vardı: Yıllardır haktan, adaletten, mücadelen bahsettiğim Hüseyin öğretmen kendi uğradığı hak gasplarına karşı ‘Neyi örgütledi neyi başardı nasıl bir mücadele etti?’ Bu soru yıllardır duvar gibi duruyor karşımda. Geç de olsa bu sorunun cevabına dair bir şeyler elde etmenin gururunu yaşıyorum” dedi. Sendikanın emek mücadelesinde önemli bir unsur olduğunu belirterek öğretmenleri bir araya getiren esas unsurun dayanışma olduğunu, “Bir sendika dayanışma kültüründen uzaklaşırsa, o sendikanın nereye varacağına dair önümüzde çokça örnek var. Buranın bana umut veren tarafı baştan itibaren gerçekçi bir dayanışma kültürü ve emek eksenli bir mücadele programının olması” dedi.

BİR MESLEK VE BİR SINIF AİDİYETİ

Sorunlar çok ve biktirici, yorucu; çözüm ise birleşik örgütlü mücadelede. Üniversiteyle başlayan, aileleri de dahil olmak üzere mesleğe atılmayı, çalışmayı düşleyen milyonlarca insanın “kendini kurtarma” umudu üniversite bitip de hayatın yani, sistemin acımasız dişlilerinin arasına girdiklerinde yıkılıyor. Bu sistemin yarattığı sorunlarla boğuşarak bir yaşam kurmaya çalışsalar da bunları kabul etmedikleri son zamanlarda örgütlü ve sendikacı hareket etmeye başlamaları ile ileri bir boyut kazanmış durumda. Sorunun sadece bir meslek sorunu olmadığı bir sınıf sorunu olduğu da artık Özel Okul Öğretmenleri için de daha belirgi bir kavrayışa dönüşmesi önemlidir.

KOSKOCA BİR YIL... KOSKOCA BİR HİÇ!

Depremi birinci yılını geride bıraktık. Bir yıl geçmesine rağmen yaşamı normale döndürecek, dişe dokunur bir iyileşme henüz söz konusu değil. Buna dair bir plan program da yok. Halkın depremin ilk günlerinde kendi kaderine bırakılmışlığı hâlâ yakıcı bir gerçek. Depremi ikinci gününde moloz ve demir ihalesi yapan devlet aklının halkı düşünecek zamanının olmadığı gün gibi ortada. Faşist diktatörlükten halk için bir çıkış beklememekle beraber bu pervasızlığın ne kadar süreceği muamma. Sermaye bu zorlu ekonomik koşullarda nasıl ayakta tutulabilir çelişkisiyle iş yapan faşist diktatörlük halkın en temel haklarından biri olan barınma ihtiyacını, yaşanabilir olmaksızın uzak konteyner kentlerle çözdüğü imajı vermeye çalışıyor. Fakat durum hiç de ekranlarda servis edildiği gibi değil. Uzaya çıkıldığının, savaş uçakları imal edildiğinin, teknolojiye “muasır medeniyetler seviyesi”ne ulaşmak gayretinde büyük adımlar atıldığının propagandasıyla halkı kendi safına çekmeye çalışan devlet deprem bölgesindeki başarısızlığını bu yollarla gizleme yoluna gidiyor. Diğer yanda deprem bölgelerinin acil çözüm bulması gereken sorunlarına kulak tıkıyor.

Konteyner kentlerdeki sıkışmışlığın ve altyapı sorunlarının, hapis hayatından farksız yaşamın bilincinde olup kendi güçleriyle barınma ihtiyacını çözmek uğraşındaki insanlar büyük külfetlerle karşı karşıya olmaya devam ediyor.

İnsanlar tadilat gerektiren evler için bile dudak uçuklatan masraflarla karşı karşıya. Mevcut ekonomik kriz oturdukları yerleri terk etmeyip barınma problemlerini geçici olarak kendileri çözmek isteyen geniş bir kitleyi zor durumda bırakmaktadır. İnşaat malzemeleri satan şirketler güçlendirme veya yeniden yapılaşma için gerekli malzemelerin bölge halkı için ne kadar elzem olduğunun farkında. Bu, suistimal ediliyor. Halihazırda bütün ülkede ekonomik kriz derinden hissedilirken bu malzemeler Antakya'ya varana dek yüzde 400-500 zamlanmaktadır. Yani kriz deprem bölgelerinde daha derinden yaşanmakta, depremezdeleler gerek malzeme fiyatlarında gerek tedarik zincirinde gerekse de işçilik ücretlerinde mağdur edilmektedir. Depremzedeleri yalnız bırakmadığını söyleyip duran hükümet bu dengesiz fiyat artışlarının denetimini yapmakta acizse bu tedarikten kendi payına düşeni alıyor demektir.

Depremden sonraki dönemlerde deprem bölgelerinde ciddi bir istihdam sorunu yaşanmaktadır. İnsanlar istihdam sorununu geçici işlerle halletmekte, gününbirlik yaşamaya çalışmaktadır. Elektrik, boya, sıva, duvar vs. işçilerine ihtiyaç yoğun bir şekilde yaşanmaktadır. Ustalar iş yapabilmek için aylar sonrasına randevu verebilmektedir. Bu da istihdam sorunu yaşayan insanları bu tarz işlere yöneltmiştir.

Fakat bu sefer de işin ehli olmayanlar (elektrikçi olmayan elektrik “ustası”, inşaat mühendisi olmayan “inşaatçılar” vs.) sahada iş yapmaya başlamıştır. Bu da birçok tehlikeye davetiye çıkarmaktadır. Örneğin kolay tutuşan ahşap ve sandviç panel gibi malzemelerden oluşturulan geçici yaşam alanlarında yanlış yerleştirilmiş elektrik tesisatı ile ölümlere davetiye çıkarılmaktadır. Bildiğiniz gibi son olarak Samandağ'da 1,5 ve 4 yaşında iki çocuğumuzu elektrik kontağından çıkan yangında kaybettik. Bu noktada devletten çözüm beklemek akıl işi de değil. Çünkü bu yangınlar devletin kontrolünde olan konteyner kentlerde daha çok yaşanıyor. Eğer yangında ölen yoksa ciddi bir kamuoyu oluşmadığı için medyaya da servis edilmiyor. Yani devlet her konuda olduğu gibi bu konuda da gizliliğin ve çözümsüzlüğün adresi.

Depremden sonra özellikle Antakya'da ve Samandağ'da karşı çıkılıp çeşitli eylemlerle protesto edilen, usulüne uygun olmayan yıkım işleri hâlâ usulsüz bir şekilde devam ediyor. Moloz toplama yerleri değiştirilmekle beraber söz konusu yerler moloz dağına dönüşmeden molozun oraya dökülmesi durmuyor. Moloz dökümünün durduğu yerde moloz dağlarının olduğu gibi bırakılması da söz konusu. Yaşama yakın yerler olan bu yerler özellikle havanın rüzgârlı olduğu yaz aylarda asbestin evlerin içine kadar

taşınmasına sebep oldu. Bu durumun ilerleyen zamanlarda ne oranda ciddi hastalıklara sebep olacağı muamma. Ama konunun uzmanlarının söylediklerine dayanarak bu tür bölgelerde ilerleyen zamanlarda asbest kaynaklı ciddi hastalıkların olma ihtimalinin yüksek olduğu da bir gerçek. Depremi beraberinde getirdiği kirliliğe de çözüm olunamamış, her yerde ciddi oranda deri hastalıkları yaşanmaya başlamıştır. Temiz suya erişimin hâlâ tam olarak sağlanamadığı koşullarda bu tür hastalıkların devam edeceğini görmek zor değil.

Depreme dair bir devlet refleksi olarak gelişen acil kamulaştırmalar ve istimlak her yerde olduğu gibi toprağın da en büyük ağası olan devletin, sorunu kendi alanı dışında görmesinin bir ürünü olarak karşımızda duruyor. "Halka rağmen ama halk için" diyerek kamulaştırmalar için özellikle de tarlaların seçildiği malum. Bu kamulaştırma ve istimlak dayatmaları bir yandan ekim alanlarının talanına sebep olurken bunun doğal bir sonucu olarak mülksüzleştirme ve yerli halkı yerinden etmeye sebep oluyor. Mülksüzleştirilen halk bu politikanın sonunda yıllarca memleket bildiği toprakları terk etmeye zorlanıyor. Yüzyılların birikimini barındıran kadim bir kültürün hedef tahtasına oturtulduğunu görmek çok zor olmuyor. Tekçi zihniyetin kültürel zenginliğe nasıl baktığını anlamak için yakın tarihte kısa bir yolculuk

Kentsel dönüşüm ilk olarak gecekonduların rantsal dönüşümü için ortaya atıldı. Sonrasında afet riskli alanlar kanunu çıkarıldı. Ardından "riskli bina" kararları alınmaya başlandı. "Alan"la başlayan süreç, belediyelerin de her rantın kapısını açabileceği bina özeline indirildi. 6 Şubat depremi sonrası Antakya merkezi ve etrafı riskli alan ilan edildi.

yeterlidir. Kamulaştırma ve istimlak gerçeği kendini böyle gösteriyorken bu sefer "riskli alan" ve "rezerv alan" tanımlamalarıyla "halkı düşünen devlet" imajına soyunan devlet aklı, bu tanımlamaların gerçek içeriğini halktan gizleme yoluna giderek bir nevi halkı aldatma yoluna gidiyor. Çünkü riskli alan ve rezerv alan gerçekliği devletin bir başka aldatmacası.

Riskli alan ve rezerv alan kavramlarını kentsel dönüşüm ve niyetini anlamadan açıklayamayız.

Şu an yürürlükte bulunan yasaya göre, rezerv yapı alanı, "Bu kanun uyarınca gerçekleştirilecek uygulamalarda yeni yerleşim alanı olarak kullanılmak üzere, TOKİ'nin veya idarenin talebine bağlı olarak veya resen bakanlıkça belirlenen alanlar" şeklinde tanımlanıyor.

Deprem bölgesinde rezerv alan ise kentsel dönüşüm kapsamında tespit edilip incelenen bölgelerin önce zemin ve bina olarak yerleşime uygun olmadığı ve riskli alanlar olduğu kararı verilip belirleniyor ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından

belirlenen bu alanlara "rezerv alan" adı veriliyor.

9 Kasım 2023'te 6036 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'da yapılan değişiklik ile Antakya ve Defne'yi kapsayan 270 hektarlık alan rezerv yapı alanı ilan edildi. Bu düzenleme ile hasarsız ya da az hasarlı yapılar da yıkılabilecek.

Ancak Meclis'e sunulan teklif ile "yeni yerleşim alanı olarak" ifadesi maddeden çıkarılırken mevcut yerleşim alanları da "rezerv yapı alanı" ilan edilerek kamulaştırılabilecek. Aslında bu aynı zamanda bir konut hakkı ihlalidir. Tabii biz söz konusu Antakya olunca bu meseleyi sadece rant üzerinden tanımlayamayız. Bölgenin kültürel dokusu ve demografik yapısı da egemenler için "riskli" olduğu için "rezerv" alan kapsamına giriyor.

Devlet bu kanun ile neler yapabilir?

- Devletle ideolojik bağ kurmamış grupları veya makul görmediği kesimleri yerinden edebilir.
- İskân politikalarıyla bölgenin yapısını istediği gibi şekillendirebilir.
- Halkın bu politikalara karşı vereceği

mücadeleye karşı terörle mücadele adı altında zor yöntemine başvurabilir. (Diyarbakır Sur örneği)

Bu süreçte halkın esenliğini merkeze almak ve barınma haklarını teminat altına almak yerine; polis müdahalesine izin veren, kendine eve çilingirle girme hakkı tanıyan bir anlayışla karşı karşıyayız. Rezerv alanları bilimsel metotlarla değil rantsal metotlarla belirleme anlayışıyla karşı karşıyayız. Var olan yerleşim yerlerinin de rezerv alan ilan edebilecek ve masrafları mülk sahiplerinden alabilecek bir anlayışla karşı karşıyayız. Bunların sonucunda zamanında evi olan insanların artık kentte yaşama şansını ortadan kaldıran ya da mülkünün bulunduğu yerden başka yerlere gönderilip borçlandıran bir mülksüzleştirme politikası hayata geçmiş olacak. Çünkü borcunu ödeyemeyenin mülkü hazineye devredilecek.

Halkın çıkarıldığı bölgeler devletin tasarrufunda olacak. Oralarda nasıl bir imar politikası güdüleceği ve kimlere peşkeş çekileceği de belirsiz durumda. Bu yasaların devletin dönemsel sözcüsü hükümetle içli dışlı müteahhitlerin kaleminden çıktığı gün gibi aşikâr. Özetle kentsel dönüşüm kılıfına bürünmüş şimdiye kadar görülmemiş rantsal dönüşümle karşı karşıyayız.

Grup İsyan Ateşi depremde katledilenler anısına iki şarkı yayınladı

6 Şubat depremlerinin üzerinden 1 yıl geçti. Binlerce kişinin hayatını kaybettiği depremde yitirilenler bugün birçok yerde anılıyor. Bugün aynı acı, öfke ve hesap sorma bilinciyle bir kez daha haykırılıyor "Unutmayacağız, Affetmeyeceğiz, Hesap Soracağız!"

Enkaz altında kalan hayatların ve geride kalanların acısı ve öfkesi hâlâ taze... Bu öfke bazen sessiz bir yürüyüşle, bazen sloganlarla, bazen de şarkılarla dile getirilmeye devam ediyor/edecek. Çünkü halk dün, bugün ve yarın da "Unutmak Yok, Affetmek Yok!, Helalleşmek Yok!" diyerek haykırarak.

Aradan geçen 365 günde halk yaraları henüz sarılmış değil. Deprem bölgelerinde varolan birçok sorun çözülmüş değil. Barınma sorunu bu listenin hâlâ en üst sıralarında yer

alıyor. Halk çadır ve konteynerlerde yaşam mücadelesi vermeye devam ediyor. Egemenler ise çeşitli sözlerle, birilerine peşkeş çekilen vaatlerle halkın öfkesini susturmaya çalışıyor.

Ancak kaybedecek bir şeyi kalmayan halkın haklı haykırışı ve isyanı büyümeye devam ediyor. Halkın yükselen sesinden de biliyoruz ki yaşananlar

unutulmayacak ve depremle katledilenlerin hesabı sorulacak!

Deprem yarattığı yıkımı bilincimize kazımalı ve unutturmamalıyız. Bu

minvalde Grup İsyan Ateşi tarafından 6 Şubat Maraş merkezli depremlerin yıl dönümünde depremde katledilenleri anmak için iki şarkı yayınladı.

"Yerde Kalmaz Ahım" ve "Ma Mittu Intu" adlı iki parçayı depremde katledilenler anısına seslendirdiklerini belirten Grup İsyan Ateşi, "Yerde Kalmaz Ahım'ı deprem sürecinde grup üyelerimizin de dayanışma için bölgede olduğu süreçte sözün Enver Gökçe'ye ait olan şarkımızı besteledik. Yine 'Ma Mittu Intu' parçamızı özellikle Hatay'da Arap halkının yalnız bırakıldığı, ayrıştırıldığı, ötekileştirildiğini anlatmak için söz ve müziği bize ait olan parçamızı yayınlıyoruz." dedi.

Doğal bir afet olan fakat egemenlerin eliyle felakete dönüşen depremin yıl dönümünde bu eserleri acısı hâlâ taptaze olan ve aynı zamanda yaşamı yeniden yaratacak gücü kendinde barındıran halka atfettiklerini kaydeden Grup İsyan Ateşi, "Unutmayacağız!" vurgusu yaptı.

"DEPREM SOSYOLOJİK SÜREÇLERDİR, TEK BAŞINA YER SARSINTISI DEĞİLDİR"

6 Şubat 2023 tarihinde, merkez üssü Maraş Pazarcık ve Elbistan olan, 7,8 ve 7,5 büyüklüğündeki 2 depremde resmi sayılara göre 53 bin 537 kişi hayatını kaybetmişti. Deprem yıl dönümünde Metalurji Yüksek Mühendisi Cemalettin Küçük ile bir röportaj gerçekleştirdik. Röportajda depremin dışında sistemin yaratmış olduğu enkaz düzenine değindik. Ayrıca büyük depremler sonrası burjuva-feodal medyada deprem gündemli tartışmaların içeriğini, enkaz kaldırma çalışmalarını ve yeniden inşayı konuştuk.

Yeni Demokrasi: *Merhabalar. Maraş depremleri, büyüklüğü itibarıyla yıkıcıydı. Yıkıcı olması deprem tartışmasını genişletti ve depreme dair çok şey söylendi. Siz depremi biraz farklı açıklıyorsunuz. Bunu bizim için açabilir misiniz?*

Cemalettin Küçük: 6 Şubat 2023 tarihi, Türkiye’de sabaha karşı yaşanan bir yer sarsıntısı olarak yıkıma sebep olmuş bir olaydı. Yerküre üzerinde bulunan kara parçalarının birbirine göre ileriye düşmesi, yükselmesi, farklı yönlerde hareket etmesi sarsıntıya neden olur. Bu yer sarsıntılarına da deprem deniliyor. Yer sarsıntısını değerlendirirken sosyolojik değerlendirme de yapmak gerekiyor. Yani yerleşim yerlerinin buna göre seçilmesi, buna göre yapılaşma, bu tür çalışmaların buna göre yürütülme biçimlerinin olması gerekir ve tüm bunlar için hem teknik koşullar hem de sosyolojik koşullar sağlanmadan hayata geçirilmemeli. Ben TMMOB’un Yönetim Kuruluna 1998 yılında girdim. Henüz yönetime girdiğimiz dönemde Adana depremi oldu. Peşinden ağustos ayı “1999 Marmara depremi” diye adlandırılan Gölcük merkezli sarsıntı meydana geldi. Ama büyük olarak Van, Elâzığ ve geçen yıl yaşadığımız “büyük felaket” denilen, 11 ilimizin, ilçeleriyle birlikte etkilendiği iki boyutlu olarak 7’nin üzerinde, peş peşe 2 deprem ve ardından bu yer sarsıntısından bir müddet sonra da Antakya’yı merkez alan büyük bir sarsıntı yaşandı. Bu sarsıntılar bölgede büyük bir yıkıma sebebiyet verdi.

Van depreminde anlattığımız hikâyede şunu söylemiştik: Van depreminin olduğu süreçte, orası için deprem

tartışması yapılırken deprem süreci yer sarsıntısının olduğu tarih ve saat itibarıyla konuşuldu. Deprem zamanı için bu tarih söylendi. Oysa Van’daki depremin; köylerin zorla boşaltıldığı, yakılıp yıkıldığı, yok edildiği ve insanlar bu yerleşim yerlerinden, köylerinden göç ettirilmeleriyle doğrudan ilgisi vardı. Alelacele briketten ya da herhangi bir yapı malzemesinden hızla bir şeyler inşa ettiler ve hiçbir mühendislik hizmeti almadan bu işleri yaptılar. Buralar için “Burası mühendislik hizmeti görmüş müdür, görmemiş midir?” tartışmasını yapamazsınız. Artık bitmiştir, olmaz da zaten. Siz gelişmemiş bir yerde mühendislik hizmeti zaten veremezsiniz. Şimdi Maraş’ta fay kırığının yaşandığı bölge mesafe olarak değerlendirildiğinde ‘99 depreminin yaşandığı ve etkilediği bölgeye göre, nüfusu karşılaştırdığında çok az değildi. Bütün illerimizden bazen bölge, bazen de illerimize köylerden böyle zorunlu göçler yaşandı. Bu bazen çatışma ortamı nedeniyle Doğu’dan ve Güneydoğu Anadolu’dan başka bölgelerden de bazen ekonomik koşullar nedeniyle uygulandı. Ekonomi politikalarıyla buralardaki insanların ürünü ve emeği para etmedi, geçim sorunu yaşandı. Öte yandan çocuklar için öğrenim koşulları sağlanamadı. Bu koşullardan kaynaklı insanlar zorunlu göç etti ve belli bölgelere yerleştiler. İşte bu yerleşim sürecinde sermaye asla insanların barınmasına yönelik yatırım yapmadı. Ta ki barınmada yüksek talep artışı üzerinden bir ekonomik kazanç olanağı ve spekülasyon ortamı oluşuncaya, bu alandan rant sağlama imkânı meydana gelinceye dek.

Peki barınma sorunu nedir? Barınma dediğimiz işte bugün konuttur. Bu en önemli meselelerden biri haline dönüştürüldüğünde sermaye bu konuya el attı. Örneğin ben Trabzonluyum. Trabzon’da da Maraş Caddesi var. Maraş caddesini kaç yılında imara açtılar? 1994’lü yıllarda. Belediyede Refah Partisi vardı. Belediyeyi aldıkları dönem neredeyse “Allah’ın işine mi karışıyorsunuz” diyerek orayı imara açtılar. Oysa burası verimli bir ovardı! Şimdi dünyanın en güzel yerlerinden olan, senede 3 kez ürün veren Maraş’ın Narlı (Mahalle) ovasına Avrupa’nın en büyük çimento fabrikalarını koydular.

Bu deprem değil midir? 2000’li yıllarda o gün, o dönem köylüleri sopadan geçirdiler. Yargı köylüler lehine karar verdi. Tıpkı bugün Can Atalay’ın yargı kararına uyulmadığı gibi o dönemde yargı kararına uyulmadı. Yapıma devam edildi. Eğer o çimento fabrikaları oraya konmamış olsaydı, insanlar köylerinden zorla göç ettirilmemiş olsaydı, oraları ekim alanı olarak devam etmiş olsaydı bu kadar yıkım, bu kadar kırım olmazdı! İşte Van’ı anlatırken de dediğim gibi Er-ciş’i Van Gölü’nün kenarına, alüvyonal bölgelere sıkıştırdın, koydun. Sarsıntı da deprem olacak tabii. Tüm bunlara baktığımızda, normal ve doğaya uygun koşullarda, aslında yer sarsıntısının ya da depremin büyük bir yıkıma neden olmaması lazım. Ama bizi bugün fay hatları tartışmasına getirip “Bir hocanın görüşü böyle, ötekinkinki şöyle, siz bu konuda ne diyorsunuz?” demesinler ya da depreme ilgili bir kongre düzenlesinler yahut jeoloji kurultayına gitsinler, bunları oralarda konuşsunlar. Bunu orada tartışınlar. Hangisi ne diyor tartışmam ben, ayıp. Yani o hoca iyi diyor, bu kötü diyor gibi gereksiz ve yanlış bir tartışma olur. Televizyonda her kim çıkıp bu konuyla ilgili sosyolojik değerlendirme yapmadan teknik tartışma yapıyorsa o sahtekârdır. Her şeyden önce televizyon değildir, bunun tartışma yeri kurultaylardır. Bilimsel teknik kurultaylarda tartışsın. Açık kalan kısmı yeniden araştırmak üzere karar alır, gider çalışsın. Ama “O mu daha iyi biliyor bu mu daha iyi biliyor?” diye konuşmanın, mesleki tartışmayı kişiselleştirmenin toplumun kafasını karıştırmaktan ve popülizm yapmaktan başka hiçbir değeri olmaz. Belediye başkanlarının toplantılarına gidip (BN: yer bilimcilerin bu toplantılara katılımı hakkında epey haber yapıldı) “Hocamız burada bakın deprem olacak. Biz yıka-çağız, kenti yapacağız.” diyorlar. Ancak deprem hocanın kendisidir! Deprem, bize o zeminde fay hatlarını tartıştırmaya çalışanlardır.

Yeni Demokrasi: *Depremi ardından yeni yapıların inşası nasıl olmalı? Bu konuda burjuva-feodal medyada çok fazla yorum ve öneri var. Sizin görüşünüz nedir?*

Cemalettin Küçük: 500 yılda bir, yüzyılda

bir, 30 yılda bir tekrarlanan depremler var. Zeminin koşullarına bağlı olarak kıtaların baskısıyla ilgili yer hareketleri devam ediyor. Madem bunlar periyodik olarak bu şekilde oluyor, biz diyeceğiz ki: Yani 20 yıl 30 yıl hesabı yapma, 500 yıla göre hesap yap, buna göre hazırlan, yerleşimi buna göre planla kardeşim. 500 yılda bir büyük yer sarsıntısı kaç büyüklükte oluyor? İşte şu bölgede Richter ölçeğine göre 8 şiddetinde yer sarsıntısı olursa bunun yaratacağı etki şu kadar büyüklükte çıkabilir, frekansı şurada şu kadar olabilir. Bütün bu çalışmalarda büyüklük ne olur? Bizim hesabımız 9 şiddetinde çıktığında biz onu 9,5 şiddetinde olarak değerlendireceğiz ve ona göre plan yapacağız. Böyle olursa çıkmeyecek bir daha bizim yapımız, inşamız.

İstanbul Teknik Üniversitesinden bir öğretim görevlisi 6 Şubat’ta deprem olduğunda bölgeye incelemeye gitmeden önce bir televizyon kanalında sosyolojik olarak bir şeyler söyledi. İnşaat Mühendisliği hocası dedi ki: deprem yönetmeliğimiz böyledir zaten. Yönetmeliğe atıfta bulundu; ancak teknik ve sosyolojik olarak değerlendirmenin nasıl olması gerektiği hakkında bir şey söylemedi. Dedi ki “Yer sarsıntısı sonrasında bina hasar görebilir; ama ölüme sebebiyet vermemesi gerek.” Evet doğru! Bu iyi bir şey ama dahası var. 30 yılda bir biz binaları yıkıp yeniden mi yapacağız? O da diyor ki “evet”. “Zaten” diyor “binaları 25-30 yılda bir yenilemek lazım. Çünkü her seferinde yeni nesil, bir kuşak sonrası başka yaşam biçimi istiyor, onların yaşamına elverişli yapıların yapılabilmesi gerek, zaten bunları yıkıp yapacağız” diyor. Şu sosyolojik önerisini görüyor musunuz? Zaten yıkıp yapacağız diyor, hasar görsün diyor. O arada bir de “yıkıp yaparız yeniden bunları” diyor, tabii o kadar zenginiz ki biz! Bir yapıyı kültürel olarak oluşturduğunda, bir nesil sonra yaşam koşulları değişiyor olsa bile, yeni bir yapılanmadan söz de etsen o kültürü korumak zorundasın. Yok edemezsin. Bir kültürün üstünü çizip atabilir misin? O çizip atmaktan söz ediyor. Sana bu kadar hakkı kim tanıyor? Her nesilde bir değiştirmek demek aslında ömründe 2 ya da 3 kere de değiştirebilirsin demektir. Bunun agregası, demir çeliği,

boyası, kimyasalları var. Bunun kapı çerçevesinin yapılacak olduğu malzemeleri var. Bir inşaatın kalemlerini sıralamaya başlarsan sayfalarca kalem dökülür ve bunların hepsinin doğayla ilişkisi var. Sorun sadece yapılaşmanın olduğu yerde değil. Malzemenin temini de geriye dönüştürülüp yeniden kullanılması da dönüştüremediğin yeniden kullanamadığının, depolanması, bir yerde saklanması ve atık diye adlandırılan kısım da yani ayrı ayrı birçok sorunu var. Tüm bunları değerlendirmeden, bir inşaat kafasıyla, müteahhit anlayışıyla olmaz. Doğaya bakıp ve sosyolojik olarak da değişimde. Yeni nesil kapitalizmin ürettiği, neden olduğu bilince göre oluşuyor. Tüketim toplumu dediğimiz doğal bir toplum hali değil, insanların yarattığı bir toplum halidir ve biz bu nesile göre bir yapılaşmaya gideceğiz biçimindeki yaklaşım kabul edilebilir değil!

Yer bilimcilerinin televizyonlarda çıkıp karşılıklı “Şöyle mi olur, bu böyle mi olur?” diye tartışması kadar saçma bir şey yoktur. Yani oturup malzemenin atom yapısını bilimsel kanallarda, üniversite kanalında tartışabilirsiniz. Ama fay hatlarının davranışları, şusu busu diyerek oturup televizyonlarda bu şekilde tartışmanın anlamı yoktur. Bunu belediye başkanıyla da tartışmanın bir anlamı yoktur. Çünkü neden? Ne belediye meclisi ne de belediye meclisi bu konuda karar verebilmeli. Buna belediyelerin planlamaları yapan, planları hazırlayan, planlamadan başlayıp uygulamacı olan teknik elemanlar karar verebilmeli. Hep birlikte, böyle geniş bir ekibin vereceği bir karardır. Yani bir belediyede fay hattının 10 km öteye ötelenmesi kararı verilebildiğinin söylendiği bir ülkede neyi konuşuyorsunuz? Belediye meclisinin aslında imar kararı da almaması gerekiyor. Sosyolojik konularda karar alabilir. Nasıl yapılması gerektiği konusunda karar alabilir, ancak imar teknik bir iştir. Planlama teknik bir iştir. Ben burada işi toptan teknik işe havale etmekten bahsetmiyorum. Yani planlama yapılırken sosyologlardan, psikologlardan, ekonomistlerden, sağlıkçılardan kısaca herkesten görüş alınarak bir işlem yapılır; ama bir yerin katının yükseltilmesine, bir belediye meclisindeki hangi teknik, sosyolojik, iktisadi bilgi birikimiyle karar veriliyor da kat yükseltilmesi öneriliyor ya da imar büyütülmesi öneriliyor, yer değişimi öneriliyor? Karar organı o değil ki. Mesele burada zaten. Bunu çözmek gerekiyor. 17 Ağustos depreminden örnek vereyim. Yalova Belediyesi depremde önce yeni imar değişikliği

yapmıştı. Dosyaları belediye binasındaydı. Depremden sonra kimse belediye binasına girmiyordu, dosyalar ise belediye başkanının masasındaydı. Biz girdik. Belediye başkanının masasından dosyayı aldık. Bırakmış kaçmışlar dosyayı. Ekibimiz getirdi. Peki dosyada ne yazıyor? Yeşil alanlar imara açılmış Yalova’da o zaman. Dere yatakları daraltılmış. Derenin su havzaları, dere yatağı daraltılarak yeşil alan ilan edilmiş. Şimdi Yalova’nın yeşillenmesine bakın. Belediye plan yapıyor, yeşillendiriyor. Yeşil alanı imara açıyor. Yeni yeşil alan yaratmak için dereyi daraltıyor, çukurlaştırıyor. Derenin havzasını yeşil alan ilan ediyor. Plan bize okunurken “Sen ne diyorsun? Biz yeşil alanı artırdık” diyor. Bir katı 3 kata, 3 katlı 5 kata, 5 katı 8’e çıkarmışlardı. Plan meclisten, her yerden geçmiş hazırlanmış, tek belediye başkanının imzası kalmıştı. Tam yürürlüğe girecekti ki deprem “dur” dedi.

Yeni Demokrasi: *Depremden sonra devlet birçok vaatte bulundu. Kısa sürede konut inşa edileceği iddia edildi. Siz ne düşünüyorsunuz?*

Cemalettin Küçük: Ne iktidarın “Bir yıl sonra 600 bin-700 bin konutu teslim edeceğiz” palavrası ne de onu eleştiren “edemediniz” biçimindeki muhalefetin eleştirisi doğrudur. Ne onlar bunu yapabilirlerdi ne diğerleri yapmaları gerekirdi diye eleştirmelidir. Böyle bir vaatte bulunmaları yanlıştır. Böyle bir vaadi yerine getiremezsiniz, yapamazsınız, yapmamanız da gerekiyor zaten. Çünkü deprem bölgelerindeki yıkımlardan geriye kalan molozlar, atıklar, insan bedenleri vs. en az 3, tam seferberlikle 5 yılı da aşabilecek sürede ancak, yerinde ayrıştırılarak ortadan kaldırılabilir. Peki oralarda ne yapıldı? Kepçeyi dayadık, içerisinde insan parçalarını, anılarını, geçmişini bütün varlığıyla birlikte toplayıp kamyonlara doldurduk ve bir yerlere döktük. Yerinde ayrıştırın dediğimiz meselede ise ayrıştırma olarak bir tek şey yaptılar: Kepçe vurdular, inşaat çeliğini kaldırdılar, silkelediler... Kamyonlara koyup bir firmaya gönderdiler. Bu yıkım sonrasında aceleyle kendi evinden çıkan çatı malzemesinden kendisine bir barınak yapmak isteyenlere ise “Hayır! Siz bunu yapamazsınız, size çadır ve konteyner vereceğiz.” diye adına çadırkent ve konteynerkent dedikleri kampların oluşturulduğu bir sistem yarattılar. Bunu özellikle çözümlememiz gerekiyor. Şöyle ki: ne çadırkent olur ne de konteyner kent olur, ikisi de kent

olmaz. Çünkü kentin tanımına uygun değildir. Göç eden insanlar için kamplar kurulur ya deprem bölgelerinde onun gibi kamplar oluşturulmuş. Giriş çıkış saatleri, lambanın yanışı söndürülüşü, hareketlerinin her şeyinin izlendiği yer kent değildir. Bu işlemleri birkaç yıl içerisinde tamamlayamazsınız. Binanın yıkıntısı içerisinde bugün gündeme taşınan bir tek şey var: asbest. Asbest bu işlerin en basiti ıslatırsınız, tozutmazsınız, solutmazsınız, bir yere depolarsınız, bağlar yeniden kullanırsınız. Asbest toz da silisyumun bir minerali de kum dediğimiz, ortaya çıkan diğer silisyum mineralleri silisyum minerali değil mi? Yani silikozis hastalığının temelini oluşturan bunlar değil mi? Ama başka şeyler var. Mesela, bir evi düşünün depremde yerle bir oldu, sarsıntıda yıkıldı. Piller nerede, kaç tane var her evde? Bunlar en ağır kirleticiler. Şimdi bunları tek tek böyle değerlendirin. Basit gelebilir ama içinde nikel, kadmiyum ve çeşitli başka kimyasallar, jeller var. Benim mutfakta deterjanım var mı? Nerede? Onu siz bulaşık yıkayıp da atık ayrıştırma tesisine mi gönderiyorsunuz? Hayır. Peki koltuk, perde ve içerisinde yer alan boyalı kimyasallar? Ne yaptık onları? Peki duvarlar? Geçmişte ne vardı bu duvarları renklendiren: Kurşun ve renklendirici. Bunlar bugün de kullanılıyor. Pencereelerde ne var: PVC. PVC’nin kurşunlusu var, çözünürü var. İnşaat malzemesi satan, nalbur dediğimiz, kimyasallarının bulunduğu yerler var. Çöken var, çökmeyeni var, delineni var. Eczaneler var! Tarımsal ziraat ilaçları satan yerler var. Alabildiğimizi aldık, alamadığımız akıp gitti. Kimyasal temas problemi yaratan bir şey varsa o malzemeyi ayrı bir bölgeye alacaksınız. Ayrıştırma merkezlerine, malzeme cinsine göre yeniden kullanılmak üzere toplayacaksınız. Bunun örnekleri var. Mesela Japonya, Kobe depremi sonrasında bu ayrıştırma işi için, 3 yıl diyor ancak 5 yılda tamamlıyor. Ayrıştırmadan sonra yüzde 98 civarında bir kazanım sağlıyorlar yüzde 2’sini ise yakıyorlar.

Yeni Demokrasi: *Deprem sonrası ortaya çıkan bu yıkıntının ayrıştırma işlemi nasıl olmalıdır?*

Cemalettin Küçük: Burada ne kadar yıkıntı ortaya çıktı? 100 milyon ton rakamı kendiliğinden yıkılmış ve yıkmak zorunda oldukları malzemenin tamamı. Bu, bakanlığın en son verisiydi. 100 milyon tek başına bir şey ifade etmiyor, bir ağırlık ama bir kıyaslama yapalım. Ben o dönemde Artvin’in Ardıaç ilçesinde Gümüşhane köyüne gittim.

Orada altın madeni projesi gündemdeydi o zaman. 87 milyon ton pasa (bir madencilik terimi), yani içerisinde onlara göre değerli olmayan, atılacak malzeme 14 milyon ton, işleyecekleri malzeme ise yuvarlarsak 100 milyon ton. Bir köyde maden işletmesinden çıkacak malzeme miktarı da 100 milyon ton! Afşin-Elbistan’da bir termik santral var. Yıllar önce birçok insan orada 50 milyon metreküplük bir pasa yıkıntısının altında kalmışlardı. Şimdi bu Afşin-Elbistan termik santrali senede 20 milyon ton kömür yakıyor. Bu kömürün çıkarılması için yapılan madencilik dekapaj işleminde 60 milyon tondan fazla malzeme alınıyor. Peki bunu niçin söylüyorum? Köylü, bir madencilik faaliyeti yürütülürken başına ne geleceğini anlasın diye. Ayrıştırma işlemi kolay değildir, bu yüzden 3 yıl diyoruz. Paratonerler var yıldırımları tutmak için. Bu paratonerlerin akıbeti ne? İzotop var, nükleer! Ne oldular? Maraş’ta, Antep’te, Antakya’da, Malatya’da hiç mi yoktu? Kayıtları nerede? Yok! 500 binlere varabilecek toksik kimyasallara ulaşabiliriz. Binlerce demeyelim de hadi yüzlerce diyelim. Bunlar su havzalarının, ovaların olduğu yerlere dökülür mü? Yıllarca sürececek bir çözünme ile nereye gideceği belli olmayan bir sistem yaratılır mı? Bu malzemelerin birçoğu kullanılacakken sadece metal sert kısımlarının belli firmalara aktarılması üzerine taşınır mı? Kendi çatısından kalan parçaları kullanmak isteyenlere “ihaleyle verdik, kullanamazsınız.” demek insanlık mı? Yıkıntıdan ortaya çıkan malzeme emtiyaya çevrilip birilerine sunulmak üzere nemalanma projesi olarak gündeme alındı. Antakya, Samandağ, Defne özel olarak devre dışı, hizmet dışı bırakıldı. Köyler arasında da ayrımcılığın net olarak ortaya çıktığı durumlar yaşandı. Bölgeye dışarıdan getirilen, çadırlara yerleştirilen, dini kimlikleri ön plana çıkarılan kesimlerin bir kısmı köylülerce açığa çıkarıldı. Son MOSSAD ajanları haberi buralara dair. Buradaki demografik yapıyla oynandığından şüphe edilebilir mi? Asıl deprem böyle sürdürülüyor. Öğretim süreçlerine tarikatlar ağıttan dahil ediliyor. Eskiden de yapıldı bu, bunlara karşı çıkardık. Milli Cephe vardı o zaman. Şiddetin kaynağı oldular. Ülkücü, milliyetçi yapıları kapitalizm, emperyalizm kullandı. Bunu kendileri itiraf ettiler. Şimdiden böyle bir gelecek örülüyor. Faşizm şiddet üzerine, baskı üzerine ve korku üzerine yeniden inşa ediliyor. Deprem şimdi budur.

Yeni Demokrasi: *Toplum için ileri sürdüğünüz görüşleriniz için teşekkür ederiz...*

ÜYELİK ONAYLANDI F-16 ALINDI

Türkiye'nin, Macaristan'la birlikte aylardır icazetli bir oyalama ile "kapıda beklettiği" İsveç'in NATO üyeliği meselesi Türkiye bakımından nihayet açıklığa kavuştu. Geçtiğimiz günlerde İsveç'in NATO üyeliği "Millet" Meclisinde onaylandı. Erdoğan ve şürekasının tantanalar kopardığı, "teröre destek" sözleriyle asla kabul etmeyeceği üyelik bir anda, "Cumhur"un tam desteğiyle onaylandı. Çok milliyetçi, çok keskin, çok güçlü olduklarını kabadayı ağzıyla millete anlatanlar bu konudaki tüm sözlerini yuttular. Bir kez daha "yüce" devletin emperyalist efendilerinin çizdiği çerçeve dışına çıkmadığını, onların hizasında hareket ettiğini görmüş olduk. İsveç'in NATO üyeliğinin elzem olmadığından, eninde sonunda Türkiye'nin bunu kabul etmek zorunda kalacağından söz etmiştik. Çünkü, üyelik meselesi emperyalist devletlerce onaylanmış, geriye Türkiye ve Macaristan'ın "onayı" kalmıştı. Türkiye de, "onaylama" yetkisinden hareketle AB üyeliğinde İsveç'e rağmen bir ilerleme olmayacağı anlaşılıp F-35'ler için de kapılar kapanmış olduğundan "en çok istediği" F-16'lara göz diker duruma gelmişti.

F-35'TEN F-16'YA RAZILIK

İsveç'in NATO üyeliğinin gündeme geldiği ilk günlerde İsveç'in ve Finlandiya'nın da "teröre sağladığı destek" ileri sürülmüş, Finlandiya'nın üyeliği, "düşüm" çözümlü onaylandıktan sonra İsveç'in üyeliği daha tartışmalı hale getirilip "bekletme" modu iyice hissettirilmeye başlanmıştı. İlk zamanlarda "onaylama yetkisi" karşılığında gündeme AB üyeliği getirildi. Bu, günümüz Türkiye şartları bakımından mümkün olmadığından, pazarlıkta bir ilerleme sağlanamadı. Türkiye bu kez başka bir pazarlık masası kurdu. Bu sefer F-16'lar gündeme getirildi. Üyeliği kabul etmekten başka çaresi olmadığı baştan belli Türkiye, en azından bir şeyler kazanmış görünmek istiyordu. Önceden de görüşüldü bilinen F-16'lar bu bakımdan idealdi: reddedilme olasılığı pek yoktu! F-35 programından kovulan Türkiye, F-16'ları alarak "kolay yutulur lokma" imajını yırtmış olacaktı. Oysa Yunanistan'a F-35 paketi sunulmuşken Türkiye'ye F-16 verilmekteydi. Geçmişte

F-35'lere 11 milyar dolar yatırdığı halde, programdan çıkarılıp bu paraları da geri alamayan Türkiye'nin F-16 pazarlığına girişmesi zevahiri kurtarma çabasından başka bir şey değil. Bu yolla en azından halkın belli bir kesiminin gözünü boyayabiliriz diye düşünülmüş olmalı. Geçmişte 100 adete ulaşması umulan F-35'ler için, projeye katılım aşamasında 1,25 milyar dolar ödenmişti. İlk etapta 2 adet F-35 alınacaktı. Şimdi ise 40 adet F-16'ya 23 milyar dolar ödenecek. Yani Türkiye elinde kalan son kozu ancak bu F-16'lar için kullanabilir noktaya geldi. F-35'leri alamayan, Rusya'dan satın alınan ama kullanım kılavuzu Rusya'da olan S-400'leri depoda tutan Türkiye yalvar yakar F-16'lara mecbur kaldı.

Bu durumdan kimlerin çıkar elde ettiği ise açık. ABD Türkiye'yi kendisine daha da bağlarken bir yandan da NATO yayılcılığı sürdürdü. İsveç'in de NATO savaş örgütüne üye olmasıyla bu bölge özgülündeki "tarafsızlık" imajı da ortadan kalkmış oldu, Dünya biraz daha tehlikeli bir görünüm kazandı, kampaşma gide rek arttı. Orta Doğu'da giderek artan gerilimin ana kaynağı ABD bir yandan Rusya ve Çin'e karşı mücadele ediyor, bir yandan da Orta Doğu'da birçok devletin saldırılarına hedef oluyor.

"YERLİ" VE "MİLLİ"

Rusya-Ukrayna savaşının da konusu olan NATO yayılcılığında öne çıkan temel mesele nokta Rusya'nın kuşatılmasıydı. Türkiye'nin NATO içinde NATO stratejisine kârı hareket etmesi elbette beklenmiyordu. İki üyeliğe karşı çıkması açıktı ki hiçbir zaman stratejik olamazdı ve olmadı da. "Teröre destek" gibi devletler hukuku bakımından aslında pek stratejik bir tutumu gerektiren iddianın gerisinde Türkiye'nin bazı temel ihtiyaçlarını karşılama amacı vardı. Bunlar bir nebze karşılandığında zaten sorun çıkarılmayacaktı. Bunlar bir nebzenin de altında karşılandığında da sorun çıkmadı! Yoksa İsveç'in üyeliğine onay konusunda Türkiye'nin esaslı itiraz tavrı olmadı, olması da düşünülemezdi. Türkiye'nin "NATO'ya can feda" bir devlet imajına sahip olduğunu kim inkâr eder! Nihayet o kendisine düşen rolü eksiksiz

bir şekilde yerine getirdi ve karşılığında da ödülünü aldı. Ödül ise savaş kıskırtıcısı ABD'den gelen savaş uçağı F-16'ydı. Böylece Türkiye "milli" çıkarlarını savunacak, halkın üzerine kan kusturacaktı.

Üyelik meselesinde "milli" olmanın da çokça konu edildiğinden bahsetmek gerekir. Türkiye'nin "bağımsız" bir ülke olduğu vurgusu İsveç'in NATO üyeliğine karşı kullanılan argümanlarda karşımıza sıklıkla çıktı. Örneğin Bahçeli, "NATO'ya da mahkûm olmadığımız herkesçe bilinmelidir. İsveç'in NATO üyeliğine şu şartlar altında MHP'nin olumlu bakması ise eşyanın tabiatına bütünüyle aykırıdır. Türkiye Cumhuriyeti tam bağımsızdır. Cumhuriyet'in yeni yüzyılında iç ve dış kaynaklı tüm kamburlardan kurtulmak milli gayemizdir. Kimseyi uşak görmeyiz, hiç kimsenin de Türkiye'yi uşak mer-tebesine çekmesine müsaade etmeyiz" ifadelerini kullanmıştı. Ardından yapılan oylamada MHP İsveç'in NATO üyeliğine evet oyu verecekti. Erdoğan'ın da ağzından "yerli" ve "milli" lafızları düşmüyordu. Gelinek noktada Amerikan F-16'larıyla "millilik" pekiştirildi! ABD'nin onayı olmadan da bu uçakların kullanılamayacağını da bu arada bir bilgi olarak ekleyelim. "Milli" duruşun taçlanması böyledir Türkiye'de. Örneğin birçok haber sitesinde "F-16'lara Yunan adaları şartı" gibi haberler çıktı. Aynı haberlerde ABD'nin, söz konusu F-16'ların Yunan adaları üzerinde değil, yalnızca NATO ittifakı amaçları doğrultusunda kullanılabileceği" şartı getirdiği ifade edildi. Bunun "milli" çıkarlarla nasıl uyduğu sorgulanabilir. Bu sorguya yön vermek bakımından "milli" kavramının TV tarafından çok uzun zamandır NATO ölçeğinde değerlendirilmekte olduğunu hatırlatalım!

Türkiye'nin ne derecede "milli" olduğu herkesin malumu. ABD'nin isteğiyle üyeliği onaylamak zorunda kalmış, çokça bahsedilen "terör destekçiliği" askıya alınmıştı. Sormak gerekir: "Yerli" ve "milli" çıkarlarını savunan Türkiye nasıl olur da "terör destekçiliği" yapan bir ülkenin üyeliğini onaylayabilir? Görüldüğü onların "yerli" ve "milliliği" emperyalizme hizmette kusur etmemektir. Onların

isteklerini yerine getirmek, söylenenleri eksiksiz yapmaktır.

Özetle, söylenen tüm laflar yutulmuş, pazarlık masasından en azından bir şeyler elde ederek kalkılmıştır. Türkiye bir kez daha emperyalizmin tasmaına razı olduğunu, emperyalizme bağlılığını kanıtlamıştır. "Terör" sözleriyle kitlelere şovenizm enjekte edilmiştir. Kürt ulusunun haklı mücadelesi kitleler nezdinde kriminalize edilmeye çalışılmıştır. Ancak gelinek süreçte egemen sınıflar da kendi dediklerini "unutmuş", "terör" söylemlerini askıya almıştır. İsveç de zamanında Türkiye'yi memnun edebilmek için "terörle mücadele" kanunları çıkarmış, üyeliğinin daha hızlı onaylanmasını istemiştir.

HALKIN ÇIKARLARINI KAVRAYALIM

Anlaşılan o ki devletler kendi çıkarları etrafında birleşmiş, halkların çıkarları çiğnenmiştir.

Geciktirilen üyelik süreciyle beraber kitlelerin gündemi değiştirilmek istenmiştir. İsveç'in "terör" destekçiliği yaptığı öne sürülmüş, bununla birlikte kitleler de bu gündem etrafında şekillendirilmiştir. Ülke içerisinde yoğun bir şoven propaganda yürütülmüştür. Egemenler her zamanki taktiklerini kullanıp ikiye bölme politikasında sınır tanımamışlardır. Bir gün önce söylediklerini ertesi gün göz ardı etmişlerdir.

Tüm gerçekler böyleyken egemenlerin ikiye bölme politikalarına aldanmamalı, NATO gibi bir savaş örgütünün destekçiliği yapılmamalıdır. NATO denen örgüt halkları katleden, kendi yayılcı çıkarları için dünya halklarını karşısına alan ve savaş destekçiliği yapan bir örgüttür. Ne İsveç'in NATO üyeliği ne de egemenlerin şoven politikaları halkın çıkarlarına uygundur.

Bize düşen görev ise halkın çıkarlarını kavramak ve ona uygun hareket etmektir. Tüm dünya krizin içinde debelenip dört bir yanda savaş kıskırtıcılığı yapılırken halkları kendi çıkarları için örgütlemeli ve onları kendi savaşlarına hazırlamalıyız.

EKB'den "Parti ve Devrim Şehitlerini Anma Haftası" Mesajı

Enternasyonal Komünist Birlik (EKB), Parti ve Devrim Şehitlerini Anma Haftası için mesaj yayımladı.

EKB'nin Ocak 2024 tarihli mesajının tamamı şu şekilde:

"Tüm ülkelerin proleterleri, birleşin!

"Sevgili yoldaşlar,

"Bu yıl Parti ve Devrim Şehitlerini Anma Haftası'nın 45. yıl dönümü. Türkiye'deki proleter öncü TKP/ML, Şubat 1978'deki 1. Konferansı'nda, Partinin ve devrimin şehit savaşılarını onurlandırmak ve anmak için her yıl 'Şehitler Haftası' düzenlemeye karar verdi. Bu önemli 45. Şehitler Haftası vesilesiyle, bu hafta boyunca emperyalizme karşı -Proleter Dünya Devrimi için- mücadele ederek kahraman şehitleri onurlandıran herkese sağlam proleter-enternasyonalist selamlarımızı gönderiyoruz. Şehitleri anmak için yapılan etkinlikler, şehit düşen yoldaşların mezar ziyaretleri,

Türkiye'de Demokratik Halk Devrimi'nin yolunu kanları ve canlarıyla açan yoldaşlarımızın üzerimizdeki ağırlığını gösteriyor.

"Şehitler Haftası bu yıl, Proleter Dünya Devriminin büyük ustası V. I. Lenin'in ölümünün 100. yıl dönümü ile eş zamanlı gerçekleşiyor. Dünya çapındaki komünistlerin bu büyük öğretmeni, proletaryanın bilimsel ideolojisini yeni ve daha yüksek bir düzeye çıkarmakla kalmamış, aynı zamanda, hayatını tamamen tarihin son sınıfının hizmetine vermenin ne anlama geldiğinin de büyük bir örneğini oluşturmuştur. V. I. Lenin'in öğretileri bugün Marksizm-Leninizm-Maoizm'in vazgeçilmez bir parçası olarak sıkı bir şekilde benimsenmeli ve uygulanmalıdır.

"TKP/ML'nin önderlik ettiği Türkiye'deki Halk Savaşı şehitleri, emperyalizme karşı zafere, sömürü ve zulüm düzeninin yenilgisine götürecektür tüm yasaları somutlaştırmaktadır. Nubar yoldaş gibi Halk Savaşının önderlerinin mücadele kararlılığı, sınıf düşmanlarının terörle,

bombalarla ve en iğrenç şiddetle bile devrimi söndüremeyeceğinin kanıtıdır. Rosa gibi verili sistemi reddederek gerillaya katılan yoldaşlar, emperyalizme karşı mücadelenin revizyonizme ve

tasfiyeciliğe karşı mücadeleyle el ele yürütülmesi gerektiğinin örnekleridir. Nubar ve Rosa'nın yanı sıra Türkiye Halk Savaşının diğer ölümsüz kahramanlarının yaşamlarında İbrahim Kaypakkaya'nın yolu gerçekleşmiş ve devam etmiştir. İbrahim Kaypakkaya'nın öğretilerinden yola çıkarak, komünist

partinin önderliğini kendi dönemlerinde en çok somutlaştıran TKP/ML'nin üç ölümsüz genel sekreteri Süleyman Cihan, Kazım Çelik ve Mehmet Demirdağ'ı saygıyla anıyoruz. Enternasyonal Komünist Birlik, Şehitler Haftası'nın 'Devrim Şehitleri Ölümsüzdür' çağrısına katılır ve onlar gibi kahramanları saflarında barındırmaktan duyduğu derin gururu ifade eder.

"Yoldaşlar, komünistleri, devrimcileri ve tüm anti emperyalist güçleri Şehitler Haftası'na katılmaya çağırıyoruz. Bu haftalarda ve aylarda emperyalizme ağır darbeler indiren Filistin kurtuluş mücadelesinin korkusuz savaşıları gibi emperyalizme karşı mücadelede canlarını veren tüm halk kahramanlarını hatırlayın. En ileri ideoloji olan Marksizm-Leninizm-Maoizm'i somutlaştıran ve sonsuza dek uluslararası proletaryanın kalbinde yer alacak olan Halk Savaşı savaşılarının ideallerini yüksekte tutun."

Ocak ayı üzerine Yolumuz Ölümsüzlerin Yoludur

Devrim ve komünizm yolunda ölümsüzleşenlerimizi andığımız ve anlattığımız, ocak ayının son haftası olarak belirlenen Parti ve Devrim Şehitlerini Anma Haftası kapsamında ailelerimizi, yoldaşlarımızın mezarlarını ziyaret ettik ve anmalar örgütledik. Bu yıl aynı zamanda Lenin yoldaşın ölümünün 100. yılı olması bakımından da ayrıca önemliydi.

Şehitlerimizin yaşadığı, yaşattığı ve bize miras bıraktığı mücadele geleneği, onunla ne denli güçlü bağ kurarsak o

kadar yaşıyor ve başarıya ulaşıyor. Bu yüzden onların mücadeleye bağlılıklarını ve yoldaşlık pratiklerini nesiller boyu aktarmak bizim sorumluluğumuzda. Can bedeli verilen bu mücadeleyi önce kendimize daha sonra da kitlelere anlatabilmek ölümsüzlerimizi gerçekten ölümsüzleştiribileceğimiz bir formüldür.

Onlar farklı sınıflardan, kültürlerden gelmiş olmalarına rağmen kendilerini kolektif içinde inşa ettiler. Komünist gömleğine sığıldıklarında onlara en çok yakışanın bu olduğunu gördüler ve gösterdiler.

Sarıgazi'de bulunan Parti ve Devrim Şehitliği'nin ocak ayı boyunca polis ablukasında tutulması ve mezar ziyaretlerine gidenlerin polis tacizine uğraması yeni ya da şaşılabilecek bir durum

değil. Mehmet Demirdağ, Erol Volkan İldem gibi komünist önderlerimizin mezarları her ölüm yıl dönümlerinde abluka altına alınmakta ve önderlerimizin mezar ziyaretine gidenler mezarlıktan zorla çıkarılmaktadır. Önderimiz İbrahim Kaypakkaya'nın mezarına gidenler de soruşturmalardan geçirilmektedir. Evet ölümlerimizden korkuyorlar! Ama daha çok ölümlerimizin mirasına sahip çıkmamızdan korkuyorlar. Ölü bir beden, bir mezar taşı, iki kürek toprak ne yapabilir ki? İşte orada yatan, korkutan şey bilinçtir ve hiçbir zaman ölmeyecek.

Şehitlerimizin mezarları başında anılarına ve mücadelelerine duyduğumuz bağlılığı ve saygıyı gösterdik. İstanbul, Ankara, Dersim ve Elazığ'da Proletarya Partisi genel sekreterleri Süleyman Cihan, Kazım Çelik ve Mehmet Demirdağ'ın mezarları başta olmak üzere şehit düşen ve mezar yerleri bilinen

çoğu yoldaşımızın mezar başındaydık.

Bir de mezar yerleri bilinmeyen yoldaşlarımız var: Onlar bu yüce dava uğruna şehit düşerken hepimizin, halkımızın bilincine gömüldüler. Ne bombardımanlar ne de kaçırmalar onları yok etti. Gamze Gül, Yetiş, Cumhur Sinan ve mezar yeri olmayan diğer yoldaşlar şimdi düştükleri toprakta yeşermekte ve büyümekte.

Ocak ayı şehitlerimizle daha güçlü bağlar kurduğumuz, mücadeleye ve şehitlerimize yaraşır devrimciler olma gayemizi kamçılıdığımız bir dönem. Özendiğimiz, benzemek istediğimiz, merak ettiğimiz bu yoldaşların yolunda yürümek onurdur. Yolumuz çetin fakat biz yere daha güçlü basacak, daha çok çalışacağız.

Bir Partizan okuru

Yerel Seçimler

31 Mart 2024 yerel seçimleri de bir önceki seçim gibi burjuva-feodal egemen sınıfların iki kliğini temsil eden faşist partiler arasındaki güç dengesine odaklanmış durumdadır. Halk kesimlerinin iradesi o derecede baskılanmıştır ki seçimlere dair hemen her adım bu iki gerici kliğin çıkarları bakımından tartışılmakta ve nihayet iki klikten birine destek olarak değerlendirilmektedir. Bu, seçim süreçlerinde halkın çıkarlarını gündeme getirmek ve bu çıkarlar doğrultusunda halk kitlelerini örgütlemek bakımından olumsuz bir durumdur. Seçim koşullarının kitlelerin bilinçlenmesi için uygun koşullar olduğu genel bir bilgi ve söylemdir. Çünkü bu koşullarda hemen tüm sorunlar kitleler için politiktir, politikleşme düzeyinin yükseldiği bu koşullarda propaganda ve ajitasyon için genel ortam uygundur. Bu genel bilgiye rağmen özel koşullarda durum her zaman aynı olmaz. Proletaryanın bağımsız hareketinin ve tavrının gelişmediği koşulda propaganda ve ajitasyon başkaları için olmaya başlar. Özellikle oportünistler ve reformistler için bu özel durum dikkatlerden kaçır ya da doğaları gereği bu kesimler için başkalarına “hizmet” ediyor olmak sorun değildir. Kuşkusuz burada temel problem sınıf tavrının kavranmamış olmasıdır. Seçimlerde de sınıf bakış açısından uzak her politika egemenlere hizmet eden politika olur...

Öncelikle, devrimci demokratik hareketlerin bu zamanlarda tartışmaların merkezine seçimleri koymaları yakın zamanın en belirgin zaaflarından biridir. Devrimin temel sorunlarının seçim merkezli tartışılması esas olarak egemen sınıflara hizmet eden seçimlerin hegemonyasına işaret etmektedir.

Daha önce de vurguladığımız gibi ve bu dönemde özellikle dikkat çekmemiz gereken bir görüş olarak genel ya da yerel tüm seçimlerin kitleleri gerici düzenle güçlü bir şekilde birleştirmeye; egemenlerin kendi aralarındaki güç mücadelesinde kitlelerin bir dolgu malzemesi olarak kullanmasına; halk yönetimini sadece yönetici seçmeye indirgeyerek örgütsüzlüğü gizlemeye ve halkı iradesizliğe mahkûm kılmaya, böylece halk üzerinde ideolojik hegemonyayı kolaylaştırmaya; egemenlere karşı öfke ve tepkiyle harekete geçme

eğilimini reform uğruna boğmaya hizmet ettiğini yineleyelim.

Devrimci hareket dünden bugüne, seçim süreçlerinin halk kitlelerini politize eden özelliğini, legal olanakları da kullanarak örgütlenmenin bir aracı olarak değerlendiregelmiştir. Bu süreçler halkı devrim saflarında örgütlemenin bir aracı olan ajitasyon-propaganda için önemli fırsat sunan süreçlerdir. Dolayısıyla bu süreçlere devrimcilerin ilgisiz kalması söz konusu değildir. Bu süreçlerde özel bir politika belirlemek, genel çizginin ve ilkelerin yansımalarını saptamak, politize olmuş kitlelere kendi sözünü söylemek, amacını ve yolunu açıklamak neredeyse bir zorunluluktur. Bunu ihmal etmek, küçümsemek nihayetinde devrimlerde kitlelerin rolünü yadsımak anlamına gelir. Devrim için kitleler devrim hakkında aydınlanmalıdır. Seçim süreçlerinde de temel görev bunu gerçekleştirmektir. Asolan kitlelere devrimin bilincini taşımak, sisteme karşı mücadele olanaklarını genişletmek ve politik iktidar için seferber etmektir.

Komünistler devrim için ajitasyon-propaganda olanağı içerdiği oranda seçimlere değer vermişlerdir. Kitleler üzerindeki komünist etkinin görülmesi ve bu etkinin gelişmesi için değerlendirilen seçimlerden bundan öte bir beklenti yoktur. Seçimlerin, burjuva demokrasisinde iddia edildiği gibi “halkın iradesi”ni somutlaştıran bir yol olma özelliği yoktur. Halkın iradesinin somutlaşması için halkın örgütlü olması, çıkarlarının farkına varacak, bu çıkarları gerçekleştirecek olanaklara sahip olması gerekir. Burjuva demokrasisinde bu olanaklar esas olarak burjuvaziye aittir. Söz konusu olanakların varlığı için, yine ileri sürüldüğü gibi “anayasal haklar” veya sözde kalmış kabuller kesinlikle yeterli değildir. Bu olanaklar “güçlü” olmakla, bu olanakları doğuran şartlara hâkim olmakla, daha temel bir ifadeyle söylersek üretim araçlarına sahip olmakla, dolayısıyla devleti yönetme hakkı ile bağlantılıdır. Üretim araçlarına sahip olanlar devleti de yönetirler, dolayısıyla “demokrasi” de bu yönetimin kontrolündeki siyaset olarak şekillenir. Tam da bu nedenle en ileri burjuva demokrasisinde bile halkın iradesi gerçekleşmez. Halkın iradesini ortaya çıkarmak ve gerçekleştirmek üzere hayata geçiri-

len “demokrasi” uygulamaları nihayet burjuvazinin kontrolünde gerçekleşen “demokrasi oyunları”ndan ibarettir. Türkiye koşullarında bu gerçeklik çok daha net olarak böyledir. Çünkü Türkiye’de başta işçi sınıfı olmak üzere tüm halk kesimleri için haklar burjuva demokrasisinde ulaşılmış seviyenin çok daha gerisindedir. Bu ülkede “demokrasi oyunları” bile yönetenler için “tehlike” yaratacak niteliktedir. Bunu en son ve güçlü/tartışılmaz bir biçimde “kontrol dışı” değerlendirilen -ki bu bile abartılı bir belirleme- belediyelere, derneklere uygulanan kayyım politikasında gördük. Dolayısıyla seçimlere dair komünistlerin genel yargısının Türkiye koşullarındaki gerçekliğini bırakın kabul etmeyi tartışma konusu yapacak halktan birileri dahi yoktur. Hemen herkes Türkiye’de seçimlerin, sadece egemen sınıf kliklerinden hangisinin “millet” meclisini ya da özelde belediye meclisini yöneteceğini belirlemeye yaradığını bilir. Bu meclislerin düzeni değiştirme, halkın çıkarlarının gerçekleşme olasılığının pek olmadığını bilmekle birlikte bu meclisler aracılığıyla sağlanan gelirlere sahip olmak, buralardaki finansmanı, çeşitli olanakları kullanmak için de halkın önü kesilmektedir. Genel ya da yerel seçimlerin temel özelliği budur...

Bu temele oturan seçimler bu düzene bağlı kalmak/olmak üzere gerici yasalarla sınırları belirlenmiş yönetimlerde kimin bulunacağını karar vermeye dayanmaktadır. Bu da her seferinde faşist düzenin onayına dönüşmektedir. Egemen klikler arasındaki aynı gerici hedefler için devam edegelen dalaşa kitlelerin kimi tercih etmesi gerektiğine karar vermek devrimci hareketin bir tavrı olamaz. Buna dönüştüğü her yerde seçimleri protesto etmek, bu karara ilgisiz kalmak temel tavrımız olmalıdır, olacaktır.

ARTAN SALDIRILAR

Faşist diktatörlük niteliği itibarıyla demokratik hak ve özgürlükleri sınırlayan, seçimleri faşizme maske yapan, legal temelde, yasal olarak belirlenmiş hakları dahi gasbetmekten imtina etmeyen bir politik güçtür. Tepeden tırnağa örgütlü-

dür ve halkın örgütlenmesine tamamen karşıdır. Halkın örgütlenmesi olasılığını da sınırlayan, zayıflatan bir yönelime sahiptir. Tarihinin kimi dönemlerinde bu yönelim daha yoğun saldırılarla gerçekleşir. Bu dönemlerin kitleler üzerindeki ekonomik ve sosyal baskıların arttığı dönemler olması açıktır ki tesadüf değildir. Kitlelerdeki devrimci eğilim kendini daha çok bu dönemlerde hissettirir. “Devletin bekası” denen mefhumun sıklıkla gündeme gelmesi de bu sebeptir. Faşist düzenin ayakları kendini taşıyamayacak kadar zayıftır. Bu çürümüş bedenin taşınması için onun sopaya gereksinimi vardır. Bu özelliği onu saldırıların dozunu dönem dönem artıran bir tutuma mahkûm eder. Bu

süreçte de yaşanan yoğun ve kesintisiz saldırının nedeni özellikle ekonomik açıdan koşulların ağırlaşmakta olmasıdır. Söz konusu olumsuz koşullar sadece ekonomik alanda yaşanmıyor. Oradan diğer alanlara sirayet ediyor. Yerel seçimlerle beraber kitlelerde oluşan kendiliğinden politikleşmeyi düzenin faşist partileri daha başlarken en gerici seviyeye taşımak için adımlar atmaya başladılar. Buna sadece iktidar partisinin yöneldiğini düşünmek saflık olacaktır. İktidar olmasından ötürü bu kliğin daha yoğun bir gericilik göstermesi olağandır. Bununla birlikte biz aynı nitelikteki gericiliğin “muhalefet” partilerinde de egemen olduğunu görüyoruz. Belirlenen adaylar, yapılan tartışmalar, yaratılan beklentiler nihayetinde devletin bekası içindir. “Cumhuriyet”i sahiplenme tutumu her birinin temel tutumudur. İktidar partisinin saldırganlığında özel olarak

Herde Tavrımız!

dikkat çeken unsur cumhuriyetin temeli olarak ileri sürülen “burjuva demokrasi”nin faşist yönetimde yadsınmak zorunda kalınmasıdır. Bu cumhuriyet burjuva demokrasilerinin en gerici-lerinden biridir, çünkü aynı zamanda feodaldır. Kendine örnek aldığı burjuva demokrasilerindeki kimi düzenlemeler onun için sürdürülemezdir, dolayısıyla geçicidir. Türkiye’de darbeler gerçekliği-nin temelinde bu özellik vardır. Son on yıla damgasını vuran özellik de budur. Demokrasi her bakımdan sınırlanmış, halkın iradesi bu on yıl boyunca bastırılmıştır. Yerel seçimler de bu koşulda gerçekleşmektedir.

2015’ten itibaren devam eden top-

kanun maddelerini dahi zorlayarak, yer yer tanımayarak kayyımlar atanmış, belediye başkanları tutuklanmış, legal ve demokratik kurumlar alabildiğine açık biçimde keyfi olarak kapatılmış ya da işlemez hale getirilmiştir. Milletvekillerini hapse atmak ya da sudan gerekçelerle vekillik düşürmek uzunca bir süredir rutin bir uygulamadır. Can Atalay’ın milletvekilliğinin düşürülmesinde tanık olduğumuz gibi Anayasa Mahkemesi de gerektiğinde işlevsiz bırakılabilmektedir. Düzenin temeli olarak tanımlanan Anayasanın da tanınmaması anlamına gelen bu tutum “devlet bekası”nın ne menem bir şey olduğunu bir kez daha göstermiştir. Bir kez daha diyoruz, çünkü bu ilk kez yaşanmıyor. Cumhuriyetin tüm tarihinde onlarca kez Anayasa aynı güçlerin elinde işlevli olduğu sürece kullanılmıştır, işlevsiz kaldığında delinmiş, tanınmamış, rafa kaldırılmıştır...

Yerel seçimler böylesi bir politik iklimde gerçekleşmektedir. Kayyım sopası bir deneyim ve açık tehditle devrededir. Zaten demokratik ortamda gerçekleşmeyen seçimler, ortaya çıkacak iradenin gasp edileceği yaklaşımının belirlenmiş kuralları içinde örgütlenmektedir.

Faşist diktatörlük tüm güçleriyle bu seçimleri de güçlü bir şovenist kampanyayla örgütlemektedir. Kürt düşmanlığı, “terör umacası”, “milli ve yerlilik”, sahte emperyalizm düşmanlığı gibi politik argümanlarla kitleler kuşatılmakta, zehirlenmekte ve şekillendirilmektedir. Bu tabloda kuşatılan halkın örgütsüzlüğü ile oluşan şovenizmin tüm yansımaları sosyal şovenist yaklaşımları da güçlendirmektedir. AKP-MHP kliğine karşı muhalefet eden kitleler içinde sosyal şoven eğilimler etki kazanmakta, muhalif ama şovenist olan partiler bu seçim denklemi içinde ehven-i şer gösterilmektedir.

Devrimci sınıfların siyasal temsilcileri seçim çalışmalarını bu politik iklim içinde yoğunlaştırmıştır. Bu çalışmalarda halkın mücadelesini geliştirmek ve örgütlemek için legal olanakları ve seçimleri değerlendirmeye dayalı bir

yaklaşımın esas olarak oluşmadığını söylemek gerek. Sözünü ettiğimiz politik iklimi sorunlaştıran bir tutumun olmaması bir süredir egemenleşen tasfiyeciliğin ve düzeniciliğin ulaştığı boyutu göstermektedir. Yürütülen ittifak çalışmaları, aday tartışmaları, kayyım tehlikesini bertaraf etmeye dair “taktik” yaklaşımlar, “halkçı belediyecilik” argümanları vs. nihayetinde aracın amaçlaştığı bir pragmatizme işaret etmektedir. Bu durum süreci, sosyal şovenizme kapıların aralandığı ve kitlelerin bu saldırıya açık hale getirildiği, muhalif faşist partilerle açık ya da örtülü “kazan-kazan” pazarlıklarının döndüğü ve kitlelerin faşist kliklerin oyununa dahil edildiği, lokal ölçekte kazanma ve koltuk kapmanın mücadele güçlerinin birleştirilmesine tercih edildiği bir niteliğe büründürmüştür. Reformizm devrimciliğin yerine ikame edilmiş ve daha da kötüsü reformizm ve düzenicilik devrimcilik olarak kitlelere sunulmuştur.

Reformizm sürecin politik niteliğini anlamaktan, halkın gerçek sorununu kavramaktan uzak bir politik şekillenişle karşımıza çıkmaktadır.

Açlık, yoksulluk ve faşist baskı altında adeta cendereye alınan halk kitleleri için temel sorun kimin yöneteceğinden çok günlük yaşamla nasıl baş edebileceğidir. Seçim, hangi partinin seçimlerden zaferle çıkacağı tartışması egemenlerin köpürtmeye çalıştığı bir tartışmadır. Kitlelerdeki beklenti asla kurtuluş değildir. “Hiçbiri” seçeneği daha güçlüdür, buna karşın bu seçeneğin maddi bir güce dönüşmesinin koşulu zayıftır. Her seçim sonrası faşist diktatörlüğün daha güçlü ekonomik ve siyasi saldırıları hayata geçmektedir. Kitlelerin ihtiyacı çelişkilerin temeline inmek, bu çelişkileri derinleştirerek bağımsız eylemiyle haklarını genişletmek, egemenleri zorlayacak mücadeleye girmektir. Seçimler ise keskinleşmiş çelişkilerin teskin edilmesine yol açmakta, kitlelerin bağımsız eylem arayışını kösteklemekte ve örgütsüzlüğü derinleştirmeye hizmet etmektedir.

SEÇİM OYUNUNA KARŞI HALKIN İRADESİ

Bu tabloda yerel seçimlerde halkı genel olarak sandığa yönlendirmek, salt

devrimci ya da demokratik adayların varlığından hareketle onlara destek vermeye davet etmek belirsiz, amaçsız ve ortaya çıkan tehlikeli politik yaklaşımlara prim verme tehlikesini içermektedir. Halkımızı bu tehlikeye karşı uyarma sorumluluğu taşıyoruz ve bu sorumluluğa uygun olarak özellikle hâkimiyet sorunu yaşanan, egemen sınıf kliklerinin dalaşına bağlanmış yerlerde, içinde demokratik, halktan kesimler olsa da seçimlere katılmayacağız. Belli bir devrimci ve demokratik özellik gösteren ve kendimizi ifade etmek ve örgütlenme olanağını sunan yerler ve alanlar dışında “seçme” süreçlerinin dışında kalacağız. Açık ya da örtülü hemen tüm ittifaklarda şovenizm, sosyal şovenizm, kayyım korkusu söz konusudur. Bu özellikler seçim pazarlıklarında da görülmektedir. Bunları doğru ve halkın çıkarlarına uygun, halk iradesinin gerçekleşmesine gidecek bir yol önünde engel olduğunu değerlendiriyoruz. Bu özellikler dolayısıyla halkın iradesi baskılanmakta, düzenicileşme süreci yeniden, üstelik halkın irade geliştirmeye çok yatkın olduğu kayyımlar konusunda da örülmektedir. Bunun bir parçası olmayacağız.

Bilindik grubun oportünizmi ve sinsî varlığından kaynaklı “Partizan” adının kirlenmesi konusunda da tüm devrimci güçleri bir kez daha Partizan’ın kimliğine ve tarihine saygılı olmaya davet ediyoruz. Partizan’ın oluşmuş bir çizgisi ve devrimci tüm kesimlerce anlaşılmış ilkeleri vardır. Bunlardan mahrum olanlar onu temsil yeteneğinden de yoksundurlar...

Halkın örgütlenmesi ve mücadelesini içermeyen seçim ilişkilerinin ve ittifaklarının, koltuk almaya dayalı pazarlıkların, araç olması gereken legal alanların amaçlaştıırılarak legalizmi pekiştirmesinin tehlikeli ve halkın kurtuluş mücadelesini kösteklemeye yol açtığı bilinci ile hareket edeceğiz.

Halkın İradesini Baskılayan Seçim Oyununu Boz!

Sandığa Umut Bağlama!

Yaşasın Halkın Örgütlü Mücadelesi!

Şovenizme ve Sosyal-Şovenizme Prim Verme!

Devrimci Mücadeleyi Yükselt!

yekûn saldırı boyunca burjuva-feodal diktatörlük artık faşist yasalarını, hatta anayasasını dahi kendisini sınırlandıran bir faktör olarak değerlendirmektedir. Her yerde ve pozisyonda özel olarak Kürt düşmanlığı yapan, Irak ve Suriye’yi de kapsayan bölgede saldırgan bir güç olarak hareket eden, içeride en küçük hak talebini dahi boğmaya çalışan yoğun gericilik istikrarlı bir çizgiye dönüşmüştür. Bizim için bu “aslıni sergilemek” zorunluluğudur. Bazılarının sandığı gibi cumhuriyetten bir sapma değil, bu onun ta kendisidir: neredeyse maskesizlik halidir.

Halk güçlerini ideolojik kuşatmayla sistem içinde tutma, ancak sistem içinde elde edilen hakları asla kullandırmama şeklinde bir politika söz konusudur. Bu politikada bir başarı elde edildiği de görülmektedir. Kazanılmış belediyelere

UZLAŞMA VE UZLAŞMACILIK ARASINDA DEVRİMCİ ÇİZGİ FARKI VARDIR!

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!
(V.I. Lenin)

“Tarihin her özel ya da özgül anında, karışımıza dikilen pratik siyasi sorunlarda kabulü mümkün olmayan uzlaşmaları, oportünizmi temsil eden uzlaşmaları, devrimci sınıfa ihanet niteliğindeki uzlaşmaları ayırt etmeyi bilmeli ve bunların iç yüzünü açığa vurmak için, bunlarla mücadele etmek için bütün olanaklar kullanılmalıdır” (Lenin)

Devrim mücadelesi uzun bir süreçtir ve kitlelerin devrime olan ihtiyacı, proletaryanın burjuvazi karşısındaki konumu zayıf veya güçlü olsun, sınıflar oldukça sürecektir. Bu süreç içerisinde izlenecek politikalar ise esasta sınıf mücadelesinin bulunduğu aşama, önünde hangi görevlerin durduğu ve bu görevlerin yerine getirilmesindeki yeterliliğe göre çeşitlilik gösterir. Bu çeşitlilik geniş bir yelpazeye sahiptir. Çelişkinin doğası gereği, belli politikalar belirli dönemler için uygun olabilir, ancak aynı politikalar bir adım ileride proletaryanın önüne bir engel olarak da çıkabilir.

Yarı feodal, yarı sömürge bir ülkede, proletaryanın önünde çözülme bekleyen temel ve başlıca çelişkiler gereği ittifak kurabileceği geniş bir sınıfsal katman bulunur. Mücadelenin ileri dönemlerinde devrimci durumun değişebilir olmasından ve buna göre proletaryanın değişecek görevlerine de uygun olarak ittifakları belirleyen politikalar da değişebilir. Sonuçta tüm politikaların uygulanacağı alanlar kitlelerin var olduğu alanlardır. Sistemi, devrimin lehine geri çekilmeye zorlayacak, komünist partinin kitleler ile buluşmasına olanak tanıyacak alanlar kitlelerin yaşam alanlarıdır. Bu alanlar legal veya illegal biçimlerde olabilir, sorun bu alanların devrime hizmet edecek şekilde kullanılabilmesidir. Burada temel kriter, devrimin öncelikli sorunlarının ve görevlerinin doğru belirlenmesi, somut gerçekliğin doğru yöntem ile tahlil edilebilmesidir. Çünkü görevlerin

belirlenmesi de yetmez, “eğer görevimiz ırmağı geçmek ise, bunu köprü veya sandal olmadan yapamayız. Köprü ya da sandal sorununu çözmeden ırmağı geçmekten söz etmek boşur. Yöntem sorununu çözmeden, görev hakkında konuşmak yararsızdır.” (Mao)

Komünist partinin acil ihtiyaçlarını tanımlamak, bu ihtiyaçlara uygun politikalar belirlemek ve bu politikaların tümünü devrimci mücadele ile birleştirmek her durumda görevdir. Bu politikalar dönemsel olarak çeşitli uzlaşma ve anlaşma zorunluluklarını da içinde barındırır. Bu uzlaşmalar, devrimci mücadelenin ve Komünist partinin önünde duran görevleri yerine getirmek ve ihtiyaçları karşılamak adına olduğu müddetçe zorunluluk olarak değerlendirilir. Bu uzlaşma veya ortaklaşma hali, devrimci mücadele ile birleştirilebilir ve bu mücadelenin önünü açıyor ise gereklidir. Komünist parti bu uzlaşmalar yolu ile mevcut stratejisini besleyebilir, devrimci mücadeleyi bir adım daha öteye taşıyabilir. Mesele bu uzlaşmanın, yığınların devrimci dönüşümünde rol oynayıp oynamayacağıdır. Bu yönlü uzlaşmaları devrimler tarihinin her sayfasında görebilmekteyiz. İki büyük devrim sürecinde, Ekim Devrimi ve Çin Devrimi esnasında gerçekleşen uzlaşmaların tümünden komünistler güçlenerek çıkmıştır. Sebebi, bu anlaşmalara girilirken hedef, temel veya başlıca çelişkilere yönelik takınılacak tutumun açık, net veya kavranmış olmasıdır. Bu anlaşmalar ustaca gerçekleştirilen “somut durum okuması”nın ürünüdür. Komünistler bu anlaşma ve uzlaşılarda ilkesel gevşeme göstermemiş, bunları stratejik yönelimlerini besleyecek şekilde ele alarak devrimci mücadele ile birleştirmişlerdir. Böylece anlaşmalar somut olarak komünist partinin, devrimci mücadelenin ve stratejik hedefe ilerlemenin basamağı haline gelmiştir. Dolayısıyla uzlaşılarda ilkesel olarak reddedilmezler, ancak proletaryanın

ve sınıf mücadelesinin çıkarına olup olmadıkları temel kıstastır.

Uzlaşmalar sınıf mücadelesinin görevlerine, başlıca çelişmelerde takınılan tutuma ve komünist çizginin aleyhine sonuçlar ürettiği durumda açık mücadele ön plana çıkar. Yani devrimci mücadelenin aleyhine ve ilkelere yönelik bir erozyon vuku bulduğunda, mesele, uzlaşmazlık tavrının cüretle takınılmasıdır. Her uzlaşmada mücadele de vardır. Uzlaşma, devrimi besleyen rolü kalmadığında veya komünist ilkeleri tahrif ettiğinde onunla mücadele esas hale gelir. Devrim ve komünizm hedefinden sapma ile sonuçlanacak, komünist partiyi devrim yürüyüşünde geride bıraktıracak uzlaşılara karşı tavrı uzlaşmazlıktır. Devrimin çıkarına olmadığı halde uzlaşmada ısrar, komünist partinin tasfiyesi ile sonuçlanır.

Yarı feodal, yarı sömürge ülkelerde mücadele silahla başlar ve silahla devam eder. Komünist partinin tecrübe edinmesi ve inşası savaş içinde gerçekleşir. Bu olurken faşizm onu kuşatma altında tutmaya ve imha etmeye çaba harcar, ona nefes hakkı tanımaz. Aynı iktidar döneminde dahi, faşizm bir dönem için demokrasi maskesinin ardına gizlenirken belli dönemlerde en koyu hali ile halkın ve devrim mücadelesinin önüne dikilebilir. Demokratik mücadele olanakları yine bugün olduğu gibi olabildiğince sınırlanabilir, en küçük bir karşı koyuş dahi büyük bir güçle bastırılabilir. Göstermelik, etkisiz demokratik alanlar dahi toplumun geniş kesimlerine kapatılabilir. Komünist parti devrimi ve Halk Savaşını besleyen bir noktada olduğu sürece, demokratik alandaki tüm olanakları değerlendirir, bu olanakların genişletilmesi için de mücadele eder. Demokratik alanın daralmasına ve hak gasplarına karşı durur, bu durumu teşhir eder, kitleleri bu pratikler üzerinden örgütler. Palazlanan şovenizme karşı mücadeleyi geliştirir, ağır koşullar altında ezilen halk yığınlarının taleplerini devrim mücadelesi ile birleştirir. Bu bir görevdir elbette, ancak belirttiğimiz gibi sorun görevin kendisi değildir, görevin nasıl ele alındığı meselesi, yani yöntemdir. Demokratik alana yönelik saldırılara elbette daralan demokratik alanda da cevap vermek gerekir, ancak mücadelenin yöntemleri bununla sınırlanamaz. Çünkü ele alınan

sorun, nihayetinde devrimin önünün nasıl açılacağı sorunudur.

Faşizmin bu saldırılarının bir ayağı, devrimcilerin görünür olmasını engellemek, yığınlar ile bağıni koparmaktır. Demokratik alanın devrimcilere daraltılması ile amaçlanan budur. Bir alan daralırken bir başka alanda yeni olanaklara kapı aralanabilmektedir. Bu ikiliği görmek faşizmin saldırılarına karşı politik üretkenliği de beraberinde getirir.

Kuşatma ve imha saldırıları bugün olduğu gibi bir adım geri düşmeyi beraberinde getirebilir, sistem yarı açık kapıların ardından olanaklar sunabilir, bu olanaklardan yararlanmak için ise kendi istediği biçimde şekillenmeyi şart haline getirebilir. Bu gibi durumlarda tercih edilecek bir uzlaşma neye yarar sağlayacaktır? Böylece farklı yönden bir uzlaşma sorunu karşımıza çıkar. Bu biçimde bir uzlaşma devrimci ilkelerden feragat etmeyi, önce politik, ardından ise çizgi haline gelerek ideolojik olarak bir adım daha geri düşmeyi dayatabilir. Faşizmin yarı açık kapısı ideolojik bir tuzağı içinde barındırır. Atılan bir geri adım, daha geri adımların zeminini oluşturur. Diğer yandan, sistem geniş kitleleri kendi gündemleri arasında sıkıştırabilir, böylece kendi klik çatışmalarına yedekleyebilir, kitlelerin yönelimi ile devrimin çıkarları arasındaki makas iyice açılabilir. Bunun üzerine devrimcilerin kitle ile temas olanaklarının daralması da eklenince, yarı açık kapı cazibe merkezi haline gelebilmektedir. Ancak bu kapı, devrimci saflarda oportünizme aralanan kapıdır. Böylesi bir uzlaşma, ağır saldırılar ve kuşatma altındaki devrimci mücadele için ölümdür. Tercih edilebilir uzlaşılarda ve karşı durulması gereken uzlaşmaz tavır takınılması gereken uzlaşılarda arasındaki farkı tayin edecek olan komünist çizgidir.

Tarihte başarılı devrimler, komünistlerin lehine işleyen ustaca uzlaşılardan beslenmiş olsa da bir yandan da içinde tasfiye barındıran uzlaşmalara karşı, “uzlaşmaz” mücadeleler üzerinden gerçekleşmiştir. Ne gerekçe ve hangi nesnel koşulun ardına sığınarak olursa olsun, devrimci mücadelenin ilerlemesi anlayışına dayanmak komünist ilkelerden biridir. Buna göre tavrı takınılması zorunluluktur.

POZİTİF AYRIMCILIK VE KOMÜNİSTLER

“Pozitif ayrımcılık” denildiğinde akla tonlarca düşünce akın ediyor. Burjuva devletlerden burjuva-feodal devletlere, devrimci hareketten feminist harekete, geniş halk kitlelerine ve özelde kadın kitlelerine kadar pozitif ayrımcılığın kavranış ve uygulanış düzeyinde farklılıklar var. Sınıfsal kökene göre değişen bu farklılıklarda devrimci-komünistler açısından en ileriye bulmak ve uygulamak kuşkusuz doğru olandır ve görevlerimizden biridir.

DEVLETLERDE POZİTİF AYRIMCILIK

Pozitif ayrımcılık toplumda birçok ezilen kesimin (kimlik ve fiziki yönden) “üstün” olduğu düşünülen kesimle eşit olanaklara sahip olmasını, eşitsizliği pratik bir müdahale ile görece gidermeyi amaçlayan bir uygulama. Sosyal devlet anlayışında da aynı sınıfa mensup kişiler arasındaki fırsat eşitsizliğini daha az “görünür” kılmak için başvurulan bir ilke. Avrupa’da yükselen “pozitif ayrımcılık” sesleri ülkemize de tezahür etmiş hatta pozitif ayrımcılık, “pozitif ayrımcılık” denilmeden Anayasa’ya koyulmuştu. (Bkz. Anayasa 10. Madde, 1. Ek) Ülkemizdeki uygulamada bunu fiziksel ve zihinsel engelli kişileri bazı “uygun” görülen iş yerlerinde istihdam etmek için kota oluşturulmasında görürüz. Bazı çok uluslu şirketlerin yönetici ve çalışan kadrosuna yine engelli ve kadın kotası koyması da örnekler arasına alınabilir.

POZİTİF AYRIMCILIK VE İNDİRGEMECİLİK

Devrimci yapıların pozitif ayrımcılık meselesine nasıl baktığını yazınsal üretim zayıf olduğu için değerlendiremiyoruz. Birçok yapı tarafından kabul edilen pozitif ayrımcılık kota, eş başkanlık uygulamalarıyla hayata geçirilmeye çalışılıyor. Yalnızca birkaç feminist oluşumun bu konuya dair yazınsal üretimine rastladık, bunlar da burjuva devletlerin ortaya koyduğu biçimiyle ele alınmış.

Komünist safta ise bu konuya ilişkin çeşitli fikirlere rastlıyoruz. Pozitif ayrımcılığın bir tür eşitsizlik, kayırma olduğu ya da pozitif ayrımcılığın kadınlar için “lütuf” olduğunu ileri süren fikirler mevcut.

Bu yoldaşların sorunlara bakışı doğru değildir. Kadının tüm ezilmişliğini “fiziksel dezavantajlar” ya da “ailenin yükü” ile sınırlayan bu bakış açısının pozitif ayrımcılığı kadının yerine “yük taşımak”, “bulaşık yıkamak” olarak algılaması normaldir. Çelişkinin esas yönünü görmeyen, tarihsel materyalist yöntemle oluşturulmayan bu düşünce ne cinsiyet eşitsizliğini ne de sınıf çelişkisini anlayabilir.

Yine bu anlayış kadının kendini geliştirmesinin fiziksel olarak güçlenerek, militanlaşarak olacağına inanmaktadır. Halbuki gelişimin bu yönlü olması onu iyi bir militan yapabilecekken iyi bir önder ya da kadro yapamayabilir.

Hakeza iyi bir teorisyen iyi bir savaşçı olamayabilir. Bunlar yüzeysel ele alınan ve içinde devrimci kadının her açıdan çok iyi olmadığı sürece “görülemezine” kılıf yapılan düşüncelerdir.

BİRLİĞİN SAĞLANMASI

Kollontai bir işte sorumlu düzeydeki pozisyonlar için erkeklerin akla gelmesini şu sözlerle işaret ediyordu: “...eğer bir kadın sorumlu bir göreve getirilecekse, sürekli şu düşünülür: Evet, bir erkek buraya daha uygun düşecektir.”

Aynı sorun sosyalist Çin’de de mevcuttu. Kadın ve erkekler arasında yönetici düzeyde bir seçime ya da atamaya gidilecekse kadının cinsiyetinden kaynaklı yaşadığı sorunların komiteye, sürece yük olacağı algısı vardı. Başkan Mao önderliğinde Komünist Parti bu algıyı yıkmak için eğitime yöneldi ve halk kitlelerini de yönlendirdi. Kadını önemsiz,

yeteneksiz, geri planda gören anlayışın egemen sınıfların anlayışı olduğu çok net bir biçimde kondu ve Parti saflarındaki hastalıklı düşüncelerle iki çizgi mücadelesi vererek savaşıldı.

Mao yoldaş bir işi kadın ve erkek yapabiliyorsa o işin kadına verilmesini tembihler. Yine Mao yoldaşın Seçme Eserler’inde bu konuya dair özel bir anlatım göremesek de Çin Devrimi ve özellikle Büyük Proleter Kültür Devrimi dönemindeki yazınsal üretimlerde bir fabrikada, komitede ya da kırılık bölgedeki çalışmalarda kadınların sorumlu pozisyonlara getirilmesi fikrinin uygulandığını görüyoruz. Çünkü “Tüm Çinli kadınların ayağa kalktığı gün, Çin

Kadınların devrimci yaşam içindeki durumları her zaman takdir edilmiştir. Devrimci olmama halini yadsıyarak kendini geliştiren kadınlar “kurtuluş” gayesiyle, dört elle mücadeleye sarılır. Yadsınmış çok şey vardır: Ailedeki ve toplumdaki konum, tarihsel ezilmişlik, zor aygıtına sahip olamama... Yani kendisini edilgen kılan tüm gerekçeler artık onun için aşılması gereken ve komünist bilinçle mutlaka aşılabilecek toplumsal sorunlar halini alır. Bunu da yalnızca kendisi için değil tüm ezilen kadınlar için yapmak gerektiğini kavrar ve sınıf mücadelesinin bir parçası olur.

Burjuva-feodal toplumun bağrından çıkıp komünist saflara giren kadın ve erkekler için kendi gerilikleriyle çarpışmak kaçınılmazdır. Eğer bu çarpışma olmuyorsa ya kolektif bir yönelim yoktur ya da kişi tarafından ayak direme vardır. Aslında korkulacak bir durum yoktur; çünkü komünist saflarda geriliklerle mücadele etmek doğrudur ve doğru da ısrar eden komünist bilinci geliştirir. Sürekli devam eden bu mücadelenin doğru tarafında yer almak tarihsel bir görevdir aynı zamanda.

Gelişimimizi engelleyen koşulların cesaretimizi kırmasına izin vermeyelim, bunu irademizi en yüksek düzeyde gelişmesi için bir kamçı olarak görelim.

Clara Zetkin’den bir alıntıyla yazımızı sonlandıralım: “Örgütlü kadın komünistlerin, kendi teorik ve pratik anlayışlarının eksiklik ve hatalarını alaşağı etmeleri; ulusal seksiyonların devrimci proletaryanın yöneticisi kitle partileri haline gelmesi sürecine eşlik eden, hata ve eksikliklerin aşılmasında en istekli, anlayışlı katılım göstermeleri, bu yönde özel öneme sahiptir.”

*Yararlanılan Kaynaklar

• Clara Zetkin, *Kadın Sorunu Üzerine Seçme Yazılar*, İnter Yayınları

• Marks, Engels, Lenin, Stalin, *Komintern ve Clara Zetkin, Kadın Sorunu Üzerine*, İnter Yayınları

• Mao Zedung, *Kızıl Kitap*, Umut Yayıncılık

• Elisabeth Croll, *The Women’s Movement In China: A Selection of Readings (Çin’deki Kadın Hareketi: Okumalardan Bir Seçki)*

Devriminin zafer zamanı olacaktır.” Bunun için de öncelikli olarak Partiye bağlı organlarda kadınların önünün açılması, sebatla fikirlerinin dinlenmesi ve erkek egemenliğe denk düşecek her türden pratikle mücadele etmek gerektiği ortaya konur.

İdeolojik birliğin sağlanması bu noktada özellikle önemlidir, pozitif ayrımcılığa ikna olunması ve uygulanması gerekmektedir. “Bütün sınıfın ve bütün ulusun birliği ancak Komünist Partisi’nin birliği ile gerçekleştirilebilir” ise erkek ve kadın komünistler bu birliğin sağlanması için çalışmalıdır.

KOMÜNİST KADINLARIN PAYI

Yaşama müdahale etme ve değiştirme, devrimci bir şekilde geliştiği sürece ilerleme sağlanır. Yaşamı devrimci kılmak mutlaka devrimi geliştirmek anlamına gelecektir.

HER SORUN YEPYENİ UFUKLARIN KEŞFİNE YOL AÇAR!

İdeolojik Bilim Yapanlar Kimlerdir?

20. yüzyıl ile birlikte, üretici güçlerin en önemli silahına, dünyayı anlama ve değiştirme yöntemi-ne karşı yinelenen girişimler, yalnızca bir avuç burjuva felsefeci tarafından yürütülmüyordu. Bilim alanında da Sovyetler'i, ama özellikle Stalin'i hedefleyen birçok argüman hâlâ popülerliğini korumakta, gerçeklikle bir ilişkisi olmasa da birçok uçuk iddia, sosyalizm deneyiminin üzerine yapıştırılmaktadır. Bu dönem bilim ve felsefe alanındaki canlılık ve arayış göz önüne alındığında, sınıf mücadelesinin bu alana da sirayet etmesi ve komünizme saldırıların yürütüldüğü bir alan olması hayret edilecek bir durum değildir. Öyle ki kullanılan argümanlar ispatlı, komünistlerin açık bilinen fikirlerine yönelik değil, kaynağı bilinmeyen veya olmayan olgulara dayanmaktadır. Cehalet ve çözümsüzlük girdabındaki halk tarafından kabul gören birçok uygulama ise altı boş burjuva propagandayla sözde bilim ilan edilmektedir. Bu hiç kuşkusuz sınıf mücadelesinin bir sonucudur. Bu alanda da farkında olalım ya da olmayalım keskin bir sınıf mücadelesi söz konusudur. Komünistlerin bir görevi buradaki sınıf mücadelesini de başarılı bir biçimde kavramak ve uygulamaktır. Marks'ın, akademik çalışmalarda en çok atıf yapılan "sosyal bilimci" olmasının sebebi de budur. Henüz daha binlerce burjuva sözde akademisyen Marks'ın nasıl hatalı çıkarılabileceğini ispata girişmekte, ancak her seferinde sayısız başarısız girişimcilerden birisi olmaktadır.

Yapılan saldırıların ortak noktası, bilim adına bilimsel yöntem ve kılavuzdan yoksun olmalarıdır. Büyük kısmı çarpıtmalara dayanmakta, bir kısmı ise yalnızca "olumsuzlama" düzeyinde kalmakta ve

yapılan bu içerikteki eleştirinin somut bir dayanağı olmamaktadır.

Marks, insanlık tarihi için "şimdiye kadarki toplumların tarihi, sınıf mücadelesi tarihidir" der (Engels bir ekle tarih için ilkel komünal toplum sonrasına işaret eder) ve tarihin sınıflar arasındaki mücadelenin seyrine göre şekillendiğine işaret eder. Marks ve Engels, bu sınıfların hangi koşullar altında oluştuğunu, hangi aşamalardan geçtiğini ve zorunlu olarak hangi ereklere ulaşacağını somut bir şekilde tahlil eder. Ayrıca bu mücadelenin öznesini ve önünde hangi görevlerin yer aldığını da açıkça ortaya koyar. Ancak Popper gibi kimi felsefeciler bunu bilimsel bir tarih okuması olarak kabul etmez, bunun yerine tarihsel gelişim seyrini açık toplum ve kapalı toplum çatışması şeklinde tanımlar. Popper'ın "bilimsel" tarih okuması, bu açık ve kapalı toplumun hangi koşullarda ortaya çıktığını ve hangi şartlar altında bu mücadelenin ilerleyeceğine dair herhangi bir cevap vermez. Ayrıca açık toplum diye belirttiği kesimin içerisinde kapalı toplumdaki fikirlerin olabileceğine, bu ikisinin birbirine dönüşme zeminine ve buna sebep olacak faktörlere, yakın tarihten sıklıkla görülecek örneklerle göz gezdirmeye ihtiyacı bile gütmekten kaba ve temelsiz bir teori oluşturmaktadır. Bu teori, belirttiğimiz sorunların hiçbirine cevap veremediği için ne bilimsel olarak elverişlidir, ne de Marksist tarih anlayışına alternatif olabilir. Bir yandan Marksizm'i sınırları belirli ve determinist bir tarih anlayışı olarak olumsuzlayıp "tarihçilik" ile suçlarken kendisi tarih okuması adı altında yalnızca bir "iddia"da bulunur. Onun için tek sorun, Marksizm'in karşısına bir iddia ile çıkmaktır, hiçbir somut analiz

üzerine oturtmadığı tarih anlayışında bir çırpıda Marksizm'i de kapalı toplum anlayışı sınırları içerisine sokar. Böylece bilimi kurtarmış olur(!). Ayrıca aynı Popper, bilime ideolojik yaklaşmıyor olmakla övünür. Kastettiği ise proleter ideolojidir ve bu yolla proleter ideolojiye karşı burjuvazinin silahşörlüğüne soyunmaktır.

Bu gibi Marksizm'e açıktan saldırı çabası olarak ortaya çıkmış ve işlevsizliği ispatlanmış teoriler ile aynı akıbeti paylaşmamak adına, diyalektik materyalizme alternatif olarak çıkmış fakat açık bir karşıtlık yaratmıyor gibi görünen, "hatalarını ve yanlışlarını düzeltme" iddiası taşıyan birçok akım da mevcuttur. Kendilerini "yeni" veya "postmodern" materyalistler olarak tanıtan bu kesimlerin hedefi ise Marks ve Engels'in ellerinde devrimci bir niteliğe kavuşmuş materyalizmin, devrimci yönünü törpüleyerek sisteme zararsız hale getirmektir. Bunu ise maddenin bir ürünü olan insan bilincini ve onun değiştirici-dönüştürücü niteliğini görmezden gelerek yapar. İnsan bilincinin değiştirici yönünü önemsizleştirerek ve toplumsal üretim faaliyetinin yasalarını görmezden gelerek, ilgisini insan dışı tabiata kaydırır. Böylece devrimci diyalektik materyalist yöntemin yerine salt tabiatı anlama çabasını koymaya çalışır. Elbette bu çabanın beyhude olduğunu açıklamaya gerek yoktur, Marks ve Engels çok önceden bu anlayışın öncülleri ile yeterli hesaplaşmayı yaparak bize bilimsel yöntemi miras bırakmışlardır. Buna rağmen bunların aldıkları absürt biçimlere kısaca değinmekte fayda vardır.

Yeni materyalizmin kimi versiyonları, makineleşme ve üretim araçlarının gelişim sürecini konu ederek neredey-

se komplo teorilerine malzeme olacak cinsten teorilere sarılırlar. Üretim araçlarının gelişiminin işçilere ihtiyaç bırakmayacağını, sınıfların kendiliğinden ortadan kalkacağı gibi anlayışlar da yeni materyalizmin ürünleridir. Öyle ki bu anlayışlardan beslenen kimi çevreler, Dünya dışı ileri uygarlıkların kesinlikle var olduğuna ve insanlığın geleceğinin bu uygarlıkların yapacağı müdahalelere bağlı olduğunu savunacak derecede vahim teoriler üretmektedir.

Bu anlayışların tümü belirttiğimiz gibi, toplumsal üretim sürecini, üretici güçleri ve yine sınıf mücadelesinin gelişimini görmezden gelir; hedefleri ise, sınıf mücadelesinin ne evrede olduğu gerçeğinin toplumsal gelişimin temel dinamiği olduğunu materyalizmin konusu dışına çıkarmaktır. Bu kesimler emeğin üretken hale getirilmesi, sermayenin suyun karacanın peşinden koştuğu gibi artı değer peşinde koştuğu, kapitalizmin aynı zamanda derinlemesine gelişim eğilimi içinde olan niteliğini tarihsel nitelikleriyle birlikte kenara atarlar. Onlarda tarih ve toplum biliminin laboratuvarları yani toplumsal yaşam ve gerçekler asla yoktur. Bu akımların tümü, burjuva ideolojiden beslenir, hedefleri ise proletaryanın dünya görüşü ve devrimci yöntemidir.

Bu akımlar birer felsefi disiplin rolü oynamaya çalışırlar, başarılı olamazlar da bir sistematik oluşturmaya çabalarlar. Ancak Marksizm'in bilimsel olup olmadığına dair kimi iddialar, bu gibi bir sistematikten dahi yoksundur, görece daha temelsizdir, ancak daha geniş çevreleri ikna etmeyi başarabilmektedir. Marksizm'in öngörülerinin haklı çıkmadığını, toplum tarihinin Marksizm'in belirttiği biçimde ilerle-

mediğini, Sovyetler’de ve Çin’de geri dönüşlerin yaşanmasını da buna örnek gösterirler. Bu yaklaşımların referans aldıkları şekli ile Marksizm hiçbir zaman kehanet bildiriminde bulunmadı, onu kehanetler bütünü gibi yorumlamak burjuvazinin bir tür ideolojik saldırısıdır. Sovyet ve Çin devrimi deneyimlerinin Marksizm’in birçok yönden pratik karşılığı olduğu gerçeğinin ve Marksizm’in bu pratikler ile genişleyerek Leninizm ve Maoizm evrelerine taşındığının yanı sıra sınıf mücadelesinin henüz daha devam ediyor oluşunu da gözden kaçırırlar. Sınıf mücadelesi sürmektedir, dolayısı ile tarih ideolojik mücadele içinde yazılmaya devam etmektedir. Hiçbir şey bitmemiştir. Bir yandan toplumsal üretici güçler, diğer yandan ise emeği gasbedenler yani sınıflar var oldukça da bitmeyecektir. Marks’ın toplumun tarihsel ilerleyişine atfettiği zorunluluklar da bu sebeple güncelliğini korumaktadır. İktisat çevrelerinden gelen eleştiriler ise açık bir kapitalizm savunuculuğu şeklinde cereyan eder, bu kimselerin niyetlerini gizlemeleri pek mümkün değildir. Öyle ki komünist bir planlı ekonomi modelinin, toplumsal üretimde motivasyon sorunu yaratacağı iddiasını sayfalarca makalelere dökerek Marksizm eleştirisi mahiyetinde piyasaya sürmektedirler. Kapitalizmin yıkıcı üretim anarşisi ve bunun sonucu olarak üretim krizi girdabı ilgi alanlarının dışındadır. Bu bir çaresizlik halidir, Marksizm’in bilimsel olmadığına yönelik eleştirilerin içeriği bu derecede ucuz ve mesnetsizdir.

Burjuvazi bununla da kalmamaktadır. Özellikle komünizmin ustalarından Stalin’e ve Ekim Devrimi ile başlayan sosyalizm deneyimine saldırılarını, bu dönemde gerçekleşen bilimsel çalışmalara yönelik de gerçekleştirmektedir. Burjuvazi bu dönemde gerçekleşen bilimsel çalışmalara ve bu çalışmaları yürüten Bolşevik bilimcilere o denli kin duymaktadır ki, pratikte karşılık bulmuş ve ispatlı girişimleri dahi anti bilimsel olmakla suçlamış, bu dönem yapılan bilimsel çalışmaları ideolojik bilim olarak adlandırmıştır. Bu konuda en bilinen örnek ise Lysenko’dur. Lysenko, bugün epigenetik olarak bilinen biyoloji alanına öncülük eden çalışmaların mimarlarından. Ancak geniş bir kitle burjuvazinin kara çalışmaları sonucu onu bilime karşı sözde bilimde ısrar eden, gerçek bilimcilere karşı komploları organize eden “vahşi” bir figür olarak tanımaktadır. Burjuvazi, Bolşevik Devriminin ardından akademi ve bilim alanında Sovyetlerin geniş bir

etkisinin olacağı kaygısı ile Lysenko’yu pervasızca hedefe koymuştur. Bugünün “sol” çevrelerine dahi bu saldırılar sirayet etmiştir. Lysenko’nun adının geçtiği suçlamalar gerçekte uyuşmayan, temelsiz iddialar ve çarpıtmalardan ibarettir.

Lysenko, Kiev Tarım Enstitüsü’nden mezun olmuş, Sovyet Bilimler Akademisi üyesi bir biyolog ve agroteknikçidir. Ver-nalizasyon (soğuklandırma) yöntemleri ile tarım çalışmaları yapmıştır. Mezun olduğu dönemden itibaren devrimin ve halkın ihtiyaçları doğrultusunda çalışmalarını şekillendirmiş ve buğday gibi bazı tahılların yanı sıra pamuk gibi ürünlerin Sovyet topraklarında elverişli şekilde nasıl üretilebileceği konularına yoğunlaşmıştır. Aynı çalışma konusu, döneminde bilim alanında egemen olan Mendel prensipleri ile genetik çalışmalar yapan bilim insanlarınca da paylaşılmaktadır. Lysenko, birçok yönden Mendel prensipleri ile ayrışır. Mendel, bezelyeler üzerinde yaptığı çalışmalar ile kalıtım prensiplerini oluşturmuştu. Mendel’in kalıtım prensipleri, genler üzerinden aktarımı esas alıyordu, bu genler bir önceki neslin özelliklerinin aktarılmasında tek ve esas rol oynuyorlardı. Bu sebeple genetik çaprazlama çalışmaları yapılmaya başlandı. Mendel prensipleri biyoloji alanında hegemonik yaklaşım haline geldi.

Lysenko, türlerin nesiller arası değişiminde Mendel yasalarını yetersiz buldu, çünkü Mendel çevresel koşulların türlerin nesiller arası değişiminde bir faktör olup olmadığına dair herhangi bir çalışma yapmamış, teorisinde bu olguya dair herhangi bir şekilde yer vermemiş, kalıtımda “izole genlerden” bahsetmekteydi. Eğer böyle ise, yeni nesilde ortaya çıkan her özelliğin geçmiş nesillerden taşınan bir izinin olması gerekirdi, eğer bu şekilde bir iz yok ise örneğin tarım alanında yapılabilecek çalışmalar çok sınırlıydı. Bu durum, kıtlık tehlikesi ve üretim güçlükleri ile karşı karşıya olan Sovyetler için umutsuz bir durumdu. Ancak Lysenko farklı düşünmekteydi. O burjuvazinin iddia ettiği gibi genetik bilimini reddetmese de belirlediği çalışma sürecinde genetik biliminin Mendel ilkeleri ile ihtiyaçların karşılanmasında herhangi bir fayda sağlamayacağını bilmekteydi. Bu sebeple, türlerde nesiller arası değişimde çevresel faktörlerin etkisi üzerine çalışmalarını yoğunlaştırdı. Soğuklandırma yöntemi ilk etapta, depolanma aşamasındaki tahıllara uygulanarak yıllık normal ürün döngüsünü iki veya daha fazla katına çıkarma amacı ile kullanılmaya

başlandı. Bu tekniğin olumlu etkileri pratikte ispatlandı ve ciddi şekilde destek de aldı. İlk etapta Mendelci biyologlar da bu tekniği merakla inceledi ve Lysenko geniş bir çevrede önemli bir bilimci olarak tanınmaya başlandı. Ancak zaman içerisinde bu alanda iki temel akım arasındaki mücadele sert bir şekilde tezahür etti, Sovyetlere ve bilimsel çalışmalarına yönelik saldırılar başladı. Buna temel olan esas olgu, Sovyetlerde Lysenko çalışmalarının yoğunlaştığı dönemlerde yaşanan iklimsel felaketler ve İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı sürecinin geliyor oluşu üretim arzında düşüşlere sebep oldu. Soğuklandırma yöntemi pratikte birçok kez karşılık vermiş olsa da bu dönemde yaşanan üretim düşüşünün faturası burjuva aydınlarca Lysenko’ya kesilmeye çalışıldı. Ayrıca Sovyetlerde Vavilov gibi Mendelci biyologlar da vardı, Lysenko’nun bilimler akademisine girişine ön ayak olan figürlerden biri olarak Vavilov, daha sonra karşı devrimci bir komploya karışması sebebi ile hapisle cezalandırıldı. Lysenko ile uzaktan yakından hiçbir alakası olmaması ve bu süreçte hiçbir şekilde adı dahi geçmemesine rağmen Lysenko yıllar içinde bilim alanındaki rakiplerini öldürten, bu alanı tahakküm altında tutmaya çalışan bir figür olarak burjuvazi tarafından geniş kitlelere kanıksattırıldı. Mendel prensipleri çerçevesinde çalışmadığı için sözde bilimci ilan edilen Lysenko, burjuvaziye göre Stalin’in koruması altındaydı, Bolşevik olduğu için bu alanı tahakküm altında tutmasına göz yumuluyordu. Oysa Stalin’in ölümünün ardından, Kruşçev döneminde de Sovyet Bilimler Akademisi başkanlığına devam eden Lysenko bir süre sonra istifa etse de Kruşçev’in zorlaması ile yeniden başkanlığa dönmüştür.

Bugün bilim bu konuda ne demektedir? Mendel yasalarının yetersizliği ve eksik yanları açık şekilde görülmüştür. Nesiller arası değişimlerin yalnızca atalarımızdan miras kalan ve kalıtsal olarak “kaderimizi” oluşturan unsurların değil, bunlardan daha karmaşık süreçlerin ürünü olduğu anlaşılmıştır. Bununla birlikte Lysenko’nun çevresel faktörlerin göz ardı edilemeyeceği ve nesiller arası değişimde bu faktörlerin incelemeye muhtaç olduğuna dair fikri, bugün epigenetiğin cevap aradığı sorulardan biridir ve önemli bir çalışma konusudur. Yani bugünkü varlığımızın, yalnızca atalarımızdan bize doğru ulaşan izole genetik çaprazlama sürecinin bir ürünü olmadığı bilinmektedir. Ayrıca Lysenko ve sonrasında öğrencileri ta-

rafından üretilen Aurora ve Kavkaz gibi birçok tahıl çeşidi bugün dahi dünya çapında kullanılmaktadır. Ancak tüm bunlar, Lysenko’ya ve Lysenko üzerinden Sovyetler’e ve devrimcilere yönelik saldırıların kesilmesine engel olmamaktadır. Çünkü amaç söylendiği gibi bilimin geliştirilmesi ve bilimsel olmayandan korunma değildir, burjuvazi üretici güçlerin devrimci pratiğinden beslenen her ürüne karşı savaş yürütmek istemektedir. Bunu yaparken de gerçekleri tahrif etmekten çekinmemektedir.

“İdeolojik bilim” yapmak kavramını bir kenara bırakarak şöyle bir açıklama yapmak gerekir. Bilimsel çalışmalar elbette içinden çıktığı toplumun ihtiyaçlarına ve insanlığın geleceğine öncelik verebilir, Sovyetler’de yapılmak istenen budur. Kapitalizm, bilimi ve ürünlerini kendi sisteminin devamlılığını korumak, talan ve sömürüyü derinleştirmek için kullanır. Lysenko örneğinde olduğu gibi proletaryanın iktidarında ise devrimin ve halkın ihtiyaçları doğrultusunda yeni bilimsel arayışların içinde olunması bazı durumlarda zorunluluk haline gelir. Kapitalizm, toplumsal yaşamı tahakküm altında tutup sömürüyü artırmak için bilimin verilerini kullandığını perde arkasına çekerek Sovyetler’de halkın ve devrimin çıkarlarını önceleyen çalışmaları “ideolojik bilim” yaftası ile karalamakta, pratik sonuçlarını ve bilimin aldığı yolu görmezden gelerek sözde bilim ilan etmektedir.

Gerçekler, proletaryanın sınıfsal çıkarıyla uyumludur. Bilimsel yöntem ile gerçekleri keşfetmek en çok proletaryanın ihtiyacıdır. Burjuvazi de her alanda gerçeğin üzerini örtmeye, tahrif etmeye yönelmektedir. Sınıf mücadelesinde proletaryanın bir adım geride olduğu bu gibi dönemlerde, egemen olan idealist görüşlerin etkisinden sıyrılmak ve bilimsel yöneme sıkı sıkıya sarılmak gerekliliktir. Sınıf mücadelesi her alanda sürmektedir. Proletaryanın bu mücadelede ileriye atılmasının yolu, sınıfın kılavuzu olan MLM’yi takip etmesinden geçmektedir. İdealist felsefe ölüdür, yol gösterici değildir, köhnemiş olanın ömrünün uzamasına hizmet etmektedir. Bu ölü felsefenin her yeni akımı, bir öncekinin kötü bir kopyasından ibarettir. Tek amacı devrimci felsefeye saldırdır. İnsan toplumunun yararına olan devrimci felsefedir, geleceğin anahtarı ezilenlerin dünya görüşünün diyalektik materyalizm ile şekillenmesindedir. **(Bitti)**

ÇANLAR

ABD EMPERYALİZMİ İÇİN Mİ ÇALIYOR?

Dünyanın tamamını kontrol ederek hegemonyasını güvence altına alabileceği düşüncesiyle dört bir yana saldıran ABD emperyalizmi için işlerin pek de iyi gitmediği çok açık. Ekonomik, siyasi ve askeri krizler nedeniyle tarihinin en sorunlu dönemlerinden birini yaşayan ABD’de, son olarak sınır güvenliği sorunundan kaynaklı bir “iç savaş” tartışması başladı. Bu son tartışma da göstermiştir ki bu hegemonik ülkede ciddi gelişmeler yaşanıyor.

Cumhuriyetçiler ve Demokratlar arasında yaşanıyor gibi görünse de, Teksas eyaletiyle başlayan gerilimin 25 eyalete sıçraması, bu eyaletlerin hükümete başkaldırarak merkezi talimatları uygulamayacağını söylemesiyle, daha köklü bir yarılmının ve toplumsal çelişkinin ürünü olduğu görüldü.

ABD’nin Teksas eyaletinin Cumhuriyetçi Valisi Greg Abbott ile hükümet arasında göçmenler konusunda bir süredir yaşanan

gerilim iç güvenlik sorunu olacak boyutta tırmanmaya devam ediyor. ABD’de Teksas eyaletinin göçmen akışına karşı sınıra dikenli tel örmesi uzun zamandır tartışılıyordu. ABD Yüksek Mahkemesi bu dikenli tellerin kaldırılmasına karar verse de Cumhuriyetçi Teksas Valisi Gregg Abbott durumu "işgal" olarak nitelendirdi ve telleri kaldırmayacağını duyurdu. Valinin bu açıklamasına ABD genelindeki Cumhuriyetçi 25 eyaletten de destek geldi.

Yaşanan bu gerginliği, kasım ayında yapılacak seçimler öncesi güç mücadelesinin bir parçası olarak da değerlendirmek gerekir. Her seçim döneminde Cumhuriyetçilerin sınır güvenliğinin arttırılacağı vaadine karşılık, demokratlar genel demokrasi anlayışı ve herkesin güvenliği söylemiyle bu önleme karşı çıkmaktadırlar. Dünyanın dört bir yanında halk kitlelerine kan kusturan, savaşlar çıkaran, işgaller yapan, iç karışıklıklara neden olan ABD’nin,

bu politikaların sonucu olarak ortaya çıkan göçlere karşı, insan hak ve hürriyetine aykırı bir şekilde jiletli tellerle sınırları kapatması kelimenin tam anlamıyla ikiyüzlülüktür. Anayasa Mahkemesinin kararı ve hükümetin “kaldırın” talimatı kuşkusuz bu emperyalist saldırganlığın kaynağının aynı zamanda Demokratlar olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Nihayetinde sınır güvenliği ve göçmenler üzerinden oluşan gerginlik iki gerici kliğin güç kazanma mücadelesi ve kendilerinden kaynaklanan sorunların nedenlerini karartma işlevi de görmektedir. Bu da kitleleri yönetme biçimlerinden biridir.

Bu tartışmalar Teksas’ın ABD’den ayrılıp ayrı bir devlet olma isteğini de gündeme getirdi. Yaklaşık 70 yıldır ilk kez bir eyalet valisi federal hükümetin otoritesine güç kullanarak meydan okudu. Teksas Ulusal Muhafızları, Teksas Valisi Greg Abbott’un emriyle ABD Sınır Devriyesi’nin ABD-Meksika sınırının bir bölümüne erişimini engelledi. Böylece ayrılıp ayrı bir devlet olma tartışmaları güncel, pratik bir sorun olarak gündeme oturmuş durumda.

PEKİ TEKSAS NASIL BİR EYALET?

Teksas bir ülke değil ama dünyanın en büyük 8. ekonomisine sahip. Gerek yüzölçümü gerekse de nüfus açısından ABD’nin en büyük 2. eyaleti konumunda. Bugün bağımsız bir devlet olsa dünyanın en büyük 8. ekonomisi olacak güçte ve ayrıca 695.662 km² yüzölçümüyle Almanya’nın neredeyse 2 katı büyüklüğünde ve 30 milyona yaklaşan nüfusuyla dünyadaki birçok ülkeden daha fazla insana ev sahipliği yapmakta. Teksaslılar da bu büyük gücün farkında ve bu yüzden eya-

lette ABD’den ayrılma fikri geniş bir destek buluyor.

İÇTE YAŞANANLAR, DIŞTA YAŞANANLARIN YANSIMASI MI?

ABD’de içte yaşanan bu ve buna benzer birçok sıkıntı, tartışma ve gerilimin esasta dış politikada yaşanan gerilemeden ve prestij kaybından kaynaklandığı söylenebilir.

ABD’nin Afganistan’dan apar topar geri çekilmesinin ardından, şimdi de Irak’tan askeri olarak çekilmesi tartışılmaktadır. Bu geri çekilme ve geri çekilme tartışmaları güç kaybı veya etkinlik/hâkimiyet zayıflaması olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte 7 Ekim’de HAMAS’ın önderlik ettiği ve diğer Filistinli örgütlerin de desteklediği ve katıldığı etkili ve şoke edici El Aksa Tufanı ve son günlerde Ürdün ve Süveyş Kanalı’nda ABD üslerine, İsrail gemilerine, İngiliz güçlerine yönelik saldırılar, bu saldırılarda ABD’nin verdiği kayıplar, Rusya’nın Ukrayna işgali ile boyutlanan savaşta ABD’nin, AB’nin kışkırtıcı tutumuyla NATO’nun tam desteğine rağmen ciddi bir başarı kaydedememesi, Orta Doğu’da Rusya ve Çin Sosyal Emperyalizminin giderek artan etkisi vb. birçok olay ve neden sıralandığında, süper güç iddiasındaki ABD’nin ciddi anlamda bir prestij kaybına uğradığı ve etkisini yavaş yavaş kaybetmeye başladığı sonucunu çıkarmak yanlış olmayacaktır.

Özellikle Suriye ve Ukrayna meselesi ve son olarak İsrail-Filistin meselesindeki konumlanış ve alan kapma çabasıyla hegemonya mücadelesinde öne çıkmamasından kaynaklı Rusya’yı yakın tehdit, Çin’i ise durdurulması gereken esas güç ilan eden ABD bu çerçevede bir süre önce Orta Doğu’daki güçlerini, mücadelenin ağırlık merkezi olmaya başlayan Hint-Pasifik’e kaydıracağını ilan etmişti. Ancak HAMAS’ın 7 Ekim

İsrail'e saldırısı ile ABD odağını yeniden daha fazla Orta Doğu'ya kaydırıldı.

Hint-Pasifik bölgesine güçlerini yerleştirememesi veya bunda başarılı olamaması ve tekrar Orta Doğu'ya yönelmesi gerçekten bir tercih midir, yoksa hegemonyasında yaşanan sarsılma mıdır bu tartışmalıdır. The Economist yazarlarından, ABD Dışişleri Bakanlığı'nda Politika Planlama Dairesinde Orta Doğu uzmanı ve Genel Direktör Yardımcısı olarak çalışmış Francis Fukuyama "...Birleşik Devletler'in eski hegemonik durumunu yeniden elde etmesi pek mümkün değil, bunun peşinde de olmamalı. Umabileceği, benzer zihniyetteki ülkelerle birlikte demokratik değerlerle dost bir dünya düzenini sürdürmek olmalıdır. Bunu yapıp yapamayacağı ise Kabil'deki kısa vadeli eylemlerine değil, ülke içindeki ulusal kimlik ve amaç duygusunun sağaltılmasına bağlı olacaktır." demektedir. Fukuyama ABD siyasetini en iyi bilenlerden biri olarak gerek içeride gerekse de dışarıda ABD'nin yaşadığı bunalıma ve onun deyimiyle yenilgiye (Afganistan'dan çekilmeyi yenilgi olarak tanımlıyor) dikkat çekmektedir.

Yine İngiltere'nin en önemli yayın organlarından biri olan The New Statesman'da çıkan bir makalede 7 Ekim saldırısı sonrası İsrail'in Gazze'ye yönelik işgal saldırısının ardından "Bölgede artık ABD'nin kendisine karşı yürütülen bir 'gölge savaş' var" demektedir. The New Statesman her gün bölgede ABD üslerine yönelik onlarca saldırı olduğunu ve özellikle 7 Ekim'den sonra ABD'nin ciddi kayıplar verdiğini ama bunların bilinçli olarak saklandığını belirtiyor. Bu dergiye göre "ABD'nin bu gölge savaşı gizlemek ve inkâr etmesinin nedeni, sahada değişen askeri gerçeklerin onu bölgede eskisinden çok daha zayıf bırakmış olmasıdır."

Bu dergide yazılanlar malumun ilanı aslında. Tam da bu tartışmaların yapıldığı bir dönemde ABD'nin Afganistan gibi Irak'tan da güçlerini çekeceği ve sadece eğitim, danışmanlık vb. işler için 2 bin 500 kişilik bir güç bırakacağı konuşuluyordu. Bunun için ABD'li ve Iraklı yetkililerin görüşmeler yaptığı ve kademeli olarak 2024 sonuna kadar bu çekilmenin gerçekleşmesi planlanıyordu. ABD'nin bu çekilmeyle ilgili bazı şartları vardı. Bu şartlardan en önemlisi, İran destekli Irak silahlı gruplarının kendilerine yönelik saldırıları durdurmasıydı. Her ne hikmetse bu açıklamaların

yapıldığı günlerde yine ABD üslerine saldırılar oldu ve bu kez ABD, saldırıları gizlemedi ve Ürdün'de 3 askerinin öldüğünü açıkladı. Hemen ardından ABD, askerlerine yönelik saldırıya misilleme olarak Irak ve Suriye'de İran Devrim Muhafızlarıyla ve İran destekli milislerle bağlantılı 85'ten fazla hedefe hava saldırısı düzenledi. Saldırılarda onlarca kişinin öldürüldüğü ileri sürülüyor.

ABD'nin Orta Doğu'da yer alan üslerine baktığımızda, emperyalizmin sınır tanımaz vahşetinin, hırsının ve kuralsızlığının da resmi çizilmiş olur. ABD'nin bölgedeki üslerinin ileri de recedeki varlığı on yılları buluyor. En yoğun dönemlerinde, 2011 yılında Afganistan'da 100 binden fazla, 2007 yılında ise Irak'ta 160 binden fazla ABD askeri vardı.

Bu sayı 2021'de Afganistan'dan çekilmenin ardından çok daha düşük olsa da, halen bölgeye dağılmış yaklaşık 30 bin ABD askeri bulunuyor. Buna ek olarak, İsrail-HAMAS savaşının başladığı ekim ayından bu yana ABD, savaş gemileri de dahil olmak üzere bölgeye geçici olarak binlerce ek asker ve savaş gücü gönderdi. ABD'nin Orta Doğu'daki en büyük üssü Katar'da El Udeid Hava Üssü olarak bilinen ve 1996 yılında inşa edilen üstür. ABD'nin askeri olarak varlık gösterdiği diğer ülkeler arasında Bahreyn, Kuveyt, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) yer alıyor.

Sınır güvenliğini tartışması yapan ABD'nin gerçek tartışması hegemonyasının zayıflamakta oluşudur. Hegemonik gücünü kaybettikçe hiç kuşkusuz içindeki klik çatışması da tırmanacaktır. Bu, sınıf mücadelesinin işleyen bir yasasıdır. ABD'nin dünya pazarlarında siyasi ve ekonomik hegemonyası aşındıkça iç çatışma ve iç gerginlikler de artacaktır. Gerileme ise bir eğilim olarak devam edecektir. Bir yanda emperyalistlerin kendi aralarındaki dalaş ve hegemonya mücadelesi, diğer yanda baskıya, sömürüye maruz kalmış ulusların sömürücülere ve işgalcilere karşı mücadelesi, diğer tarafta iç siyasette klikler arası çatışmanın derinleşmesi neticesinde ciddi sorunlar üretmektedir ABD emperyalizmi. Onlar için çalan çanları daha güçlü duyurma mücadelesini yükseltmekten başka çare yok.

Bir Şahmaran Masalı

Kocaeli 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesinde tutulan tutsak Gazel Bulut'un son kitabı geçtiğimiz yılın kasım ayında yayımlandı. Kendisini dört duvar arasında olmakla sınırlamayan, geleceğimizin teminatı olan çocuklara iyi şeyler bırakmaya çalışan Gazel Bulut bu yeni kitabı "Pulun Sırrı" olarak adlandırdı. Birincisi, tutsak kimi HDP milletvekili ve belediye eşbaşkanlarının katkılarıyla hazırlanan "Damlayan Masallar"ı anlatırken bu ikincisinde Şahmaran'ı konu alıyor. Baş karakterler olarak Jina ve Beyaz Antenli Karınca'yı alıyor; kurguyu, okuyucunun merakını ve heyecanını artırarak bir güzel örüyor.

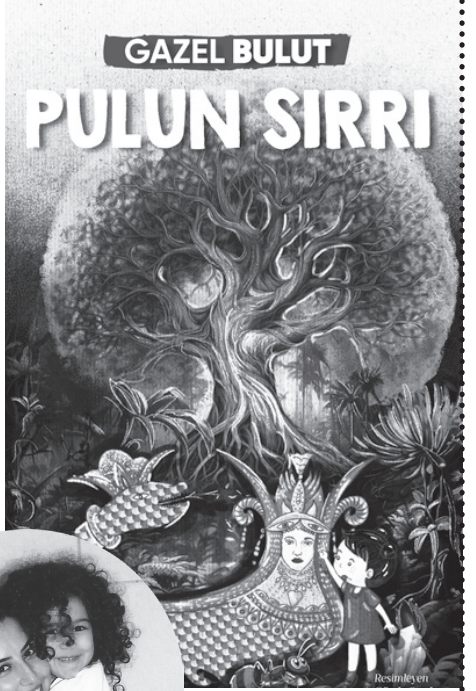
Beyaz Antenli Karınca, hani şu duvar diplerinde gördüğümüz, yer çatlaklarında rastladığımız, başına çöküp uzun uzun seyrettiğimiz, boyundan büyük yiyecekleri nasıl taşıdığını merak ettiğimiz mini minnacak karınca var ya işte onu baş karakterlerden biri olarak alıyor. Bir de saf, temiz, yardımsever ve ama meraklı, konuşkan Jina'yı alıyor.

Beyaz Antenli Karınca Şahmaran'ın hayatını kurtarıyor. Daha doğrusu Şahmaran olmadan önceki küçük yılanı akrebin elinden kurtarıyor. Sonra da gidip Jina'yı getiriyor. Jina'yı insanlarla yılanlar arasında barışı sağlaması için Şahmaran istiyor. Çünkü:

"... İnsanlar arasında doğurganlığı ve yaratıcılığıyla doğal yaşama en yakın olan dişi cinsten birini yıllar önce seçmiş. Rahatça bulmamız için bir işaret vermiş. Yerini biliyoruz, gidip ona hikâyemizi anlatmanı ve doğumunda kendisine verilen görevi gerçekleştirmesi için bu-
raya getirmeni istiyoruz." (sf. 53) Tabii bu öyle kolay olmuyor. "Jina şaşırmış, inanmamıştı. Annesinin oynadığı küçük oyunlar gibi Beyaz Antenli'nin de oyun oynadığını sandı"

"Hadi ama şakayı bırak buldun mu onu söyle."

"Söylüyorum ya işte, sensin o kişi. Bak sana sol bileğindeki beyaz lekeye! Za-

manı geldiğinde seni bulmakta zorluk çekmeyelim diye Şahmaran yaptı onu." (sf. 55)

Halkın yarattığı, ağızdan ağıza dolaştırdığı, kuşaktan kuşağa taşıdığı Şahmaran masalını sürükleyici anlatımıyla hikâye etmiş Gazel Bulut. Yaratıcı bir tutumla yazılmış, yer yer başarılı soyutlamalarıyla okunmayı hak eden bir Şahmaran masalı. Bir özgünlük arayışı olduğu açıkça görülüyor.

"Peki varisiymiş ne demek, Vali gibi bir şey mi?"

"Valinin ne olduğunu bilmiyorum. Ayrıca varisiymiş değil, vâris yani Şahmaran'dan sonra tüm yılanların şahı olacak kişi" (sf.19) biçimindeki açıklamalar yazarın yorumları öğretici olan yerler masala iyi bir şekilde işlenmiş, çaktırmadan öğretmenlik yapıyor yazar. Zira sözü karakterlerine söyletmesini biliyor, onların içinde bulundukları durum ya da başına gelen olaylar üzerinden görüyor, okurun kolayca kavramasını sağlıyor.

"Masal olsun roman olsun, ikisi de anlatı sanatıdır" (Necati Cumalı)

"Pulun Sırrı" da böyle bir anlatı sanatı olarak vücut bulmuş oluyor...

***Kocaeli 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesinden tutsak İsmail Yılmaz**

KRİZ KISKACINDA AVRUPA'YI SARAN ÇİFTÇİ EYLEMLERİ

Avrupa'nın birçok ülkesinde, on binlerce çiftçinin katıldığı eylemler devam ediyor. Esasta AB'nin tarım politikaları kapsamında sıkı çevre düzenlemeleri, devlet sübvansiyonlarının düşürülmesi ya da kesilmesi ve tarımsal malzeme endüstrisinin tavrına karşı gelişen eylemler, tek tek ülkelerde hükümetlerin adımları nedeniyle farklılık gösterse de genel anlamda benzerlik göstermektedir. Buradan hareketle tek tek ülkelerde gelişen "tesadüfi" bir sorundan ziyade kriz, işgal, savaş üçgeninde vücut bulan emperyalist politikaların maliyetinin karşılanması için duyulan mali ihtiyaçların bir sonucudur. Elbette bu ihtiyacın karşılanmasının yolu her yerde olduğu gibi emperyalist ülkelerde de yarı sömürge halklardan sonra bu ülke işçilerine, emekçilerine ve buralardaki küçük-orta ölçekli üreticilere yönelik hak gasplarından ve yeni yaptırımlardan geçiyor...

Bir süredir hem AB'nin "kalbi" diyebileceğimiz ülkelerde hem de Batılı emperyalistlerin sömürü alanlarından biri olan Doğu Avrupa'da gelişen bu eylem dalgası doğrudan küçük ve orta ölçekli üreticileri hedeflemektedir. Bu sorunun diğer tarafında egemen güçler var. Bu güçler arasındaki "yönetme" mücadelesi için de bu sorun bir gündemdir ve çokça tartışılmaktadır. Avrupa Parlamentosu seçimleri öncesinde yaşanan olayların bu seçimleri etkilemesi kaçınılmazdır. Egemenler, yaşadıkları krizi aşmak ya da bu kriz ortamında bir nebze rahatlamak için ekonomik olarak kendi dar çıkarlarıyla hareket etmek durumundadır. Sübvansiyonların kesilmesi bunun akla gelen ilk adımı olsa da, daha önce "çevre ve sürdürülebilirlik" bahanesiyle atılan adımlar ve işgal koşullarından faydalanılarak Ukrayna'dan yapılan ucuza tahıl alımı emperyalist politikaların "şiddetini" açıkça göstermiştir. Söz konusu isyan ve eylemler farklı çelişkileri de açığa çıkarmış, özellikle Almanya başta olmak üzere egemenlerin kendi aralarındaki çatışmaları daha görünür hale getirmiştir. Almanya'daki sözde demokrat ve yeşil hükümete karşı çiftçi

eylemlerini bahane eden ırkçı parti ve örgütlerin hükümete karşı eylemleri desteklemesi, ona eklenmeye çalışmasını da beraberinde getirmiştir. Keza burjuva basında çıkan haberlere göre Neo-Nazi grupların da eylemlerde görünür olup eylemleri "hükümeti devirecek kitle olaylarına dönüştürme" çabasında olduğu konuşulmaktadır. Şu an için bir başarı sağlamış olmasalar da toptan bir başarısızlığa mahkûm oldukları da söylenemez. Özellikle Almanya ve Fransa'da bundan önce de gelişen eylemlerde "bayrak-vatan"

dikmiştir. Bu sürecin diğer bir özelliği ise Avrupa'da, sınıfsal yapısı orta ve küçük burjuvazi olan tarım alanında ki bu eylemlere her ne kadar işçi ve sendikalar katılsa da eylemlerin önderliğini bu sınıfsal yapıdaki üreticiler yapmaktalar. Bu noktada egemenlerle çelişkisi olan bu kesimlerin, iki uzlaşmaz sınıf arasında yalpalayan halleri de bu eylemlerde çeşitli saiklerle kendini göstermektedir. Hükümete "muhalif" ırkçı partilerin gözünü bu eylemlere dikmesi ve medet umması da buradan gelmektedir. Ancak şu an için çelişkinin

lar. Örneğin işgal koşullarında Ukrayna tahılının çok daha ucuza gelmesi ya da uzun vadede teknolojik gelişimle üretimin farklı boyuta çıkarma hamleleri, tarımda üretimi zorlaştırıp bu işletmelerin tekellere peşkeş çekilmesi hedefi bugün emperyalistlerin çiftçilere karşı bu saldırısını doğurmaktadır.

Ancak bahsi geçen çevre düzenlemele-
rinin mahsullerin kârlılığını baltalaması, gıda fiyatlarını artırması, bunun yanında çeşitli bölgelerde yaşanan kuraklığa bağlı olarak birçok ürünün rekoltenin düşmesi bu küçük ve orta ölçekli üreticilerin esas çelişkisi olmaktadır. Sermayesini gerçekleştirme ve üretiminin karşılığını almada ciddi sorunlar yaşayan çiftçilerin kazanım sağlamadan geri adım atacağı beklentisi düşük bir ihtimaldir. Emperyalistler ise çeşitli gelişmelerle tekeller üzerinden tarım üretimini (örneğin "topraksız tarım" tartışmalarında üretim için gerekli beslenme, bu üretimin pazarlanması, çevresel etkileri vb. konularda yaşanan belirsizlikler) küçük-orta ölçekli üreticilere "mecbur" olmadığı bir düzleme sokabilmiş değildir. Bugün çiftçilerin sokağa dökülmesine neden olan emperyalist hedefler, bu düzlemin yaratılması için atılan adımlar olarak da yorumlanabilir.

vurgusu ve bu sembollerin yer yer öne çıkarılması ırkçı parti ve örgütlerin buralarda kendini var etme potansiyelini barındırmaktadır. Macaristan'ın faşist başbakanı Viktor Orban'ın Brüksel'de eylemci çiftçileri ziyaret edip destek sunması da bunun sonucudur.

Buradan hareketle meselenin iki yanına vurgu yapılabilir. Burjuvazinin zaten karakteristik özelliği olan küçük ve orta ölçekli üreticileri tekellerin cenderesine almaya çalışması var olan kriz koşullarında elzem hale gelmiştir. Kriz işgal ve savaşları beraberinde getirmiş ve bu koşullarda sistemi rahatlatacak adımların atılması daha hızlı şekilde sonuç alma isteğiyle kendini koşturmuş durumdadır. Bu koşturmadan kaynaklanan işçi ve emekçilere yönelik hak gaspları egemenlerin arzuladığı "bir nefes"i sınırlamış, egemenler bu kez gözünü küçük-orta ölçekli üreticilere

esas yanının çiftçilerin talepleri oluşturmaktadır. Çiftçilerin, taleplerinin arkasında kararlı bir şekilde durdukları görülmektedir. Örneğin Fransa'nın yeni başbakanı Gabriel Attal'ın Fransız çiftçiler için vadettiği "komşu ülkelerden ithal ürünlere karşı korunma" ve yine çiftçiler için "150 milyon Avroluk destek paketi" sözü çiftçilerin kararlı duruşunun bir ürünüdür. Hatta bu vaatler ve tavizler çiftçileri memnun etmemiş, eylemlerin yoğunluğunda artış yaşanmıştır. Bu bir açıdan egemenlerin bir çiftçileri deneme hamlesi olarak da görülebilir. Sonuçta küçük ve orta ölçekli üreticiler sistemin kendisinden bağımsız değildir. Bu işletmeler tekellere peşkeş çekilemese de esasta sistemin devamlılığını sağlayan kayışlardan biridir. Bu kayış sistemi için çok daha sağlam hale getirme elbette emperyalistler için istenen, tercih edilendir. Ancak bunu yaparken kendi kayıplarını da hesaplamak durumunda-

Bu gelişmeler, bir kez daha emperyalistlerin dünya halklarına yönelik sömürü politikalarının neden olduğu çözümsüzlüklerin boyutunu gözler önüne sermiştir. Emperyalizmin krizi yoğunlaşarak büyüyor. Aşırı yüksek vergiler, giderek sıkılaştırılan düzenlemeler Avrupalı emekçilerin, üreticilerin gelecek kaygısını artırmaktadır. Bu kriz, yeni yarattığı politikalarla emperyalizmin göbeğinde isyanlara da yol açıyor. İşçi-emekçilere yönelik hak gaspları, çiftçileri tekellerin cenderesine alma politikaları, göçmenlerin ucuz iş gücü olarak kullanılması vb. saldırılar, emperyalizme karşı birleşerek mücadele etme görevini doğuruyor. Doğan bu görevlerin taşıyıcısı olmak için emperyalizmi, ekonomik krizleri, söz konusu eylemlerin kaynağını kavramak bir zorunluluktur.

LAHEY'DEN ÇIKAN KARARLAR KANA BULANDI

Filistinli direniş örgütlerinin 7 Ekim hamlesinin ardından İsrail'in soykırıma varan saldırganlığı 100 günü aşkındır devam ediyor. Gazze'de katledilenlerin sayısı 27 bini aşarken yüz binlerce insan evlerinden göç etmek zorunda kaldı. Durum buyken İsrail'in saldırganlığına son verilmesinin beklendiği, saldırıların bu divan kararıyla durabileceğinin düşünüldüğü Uluslararası Adalet Divanı'nda (UAD) görülen davadan Gazze "lehine" karar çıktı. Davada bahsi geçen konulara kısaca göz attığımızda İsrail'in soykırım suçundan yargılanacağını anlıyoruz.

Güney Afrika Cumhuriyeti'nin İsrail'in soykırım suçundan yargılanmasını talep ettiği davada alınan ihtiyati tedbir kararları 26 Ocak günü açıklandı. Güney Afrika'nın taleplerini bir önceki yazımızda işlemiştik. "İsrail'in Gazze içindeki ve Gazze'ye yönelik askeri operasyonlarını derhal askıya alması" öncelikli talepler arasındaydı. Davada geçici ateşkes ya da müzakerelerin başlaması gibi kararlar çıkmadı. Bunun nedeni de gayet açıktır: UAD'nin böyle bir yaptırım yetkisi yoktur. Bu nitelikteki karar yetkisi Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ndedir. Bu konseyde alınacak ateşkes kararının bağlayıcılığı vardır. Ancak burada da hangi devletlerin hâkim olduğunu hatırlamak gerekir. Söz konusu devletlerin İsrail saldırganlığından yana tavır aldıkları herkesin malumu. Buradan çıkacak kararların İsrail aleyhine olmayacağı baştan nettir.

Davada İsrail'in suçlama konusu yapıldığı maddeler "makul seviyede" ispatlandı. Mahkeme, İsrail'in bir ay içerisinde soykırımı önlemek için aldığı tedbirlerle ilişkin UAD'ye rapor sunmasını talep etti. İsrail'in suçlandığı eylemlerin bazılarının Soykırım Sözleşmesi hükümleri kapsamına girdiği belirtildi. Davada ayrıca İsrail'in Soykırım Sözleşmesi kapsamındaki fiillerin işlenmesini önlemek için tüm tedbirleri alması gerektiğine hükmedildi. Mahkemede öne çıkan ama birçoğu tarafından anlaşılamayan bir durum da vardı. Mahkeme kararında Gazze'de devam eden askeri operasyonların Soykırım Sözleşmesi'ni ihlal etmeyecek sevide yapılmasını içeren ifadeler yer alıyor.

Yani İsrail Soykırım Sözleşmesi'nde yer alan maddelere uymalı, onun dışında kalan eylemlerine devam edebilirdi! Hatta Israel Hayom gazetesi, "İsrail için Lahey'de başarı: UAD, Güney Afrika'nın savaşı durdurma yönündeki ana talebini reddetti." başlığını kullanarak kararlardan memnun olduklarını dile getiriyordu. Tabii mahkeme kararları her kesim için aynı pozitiflikte karşılanmadı. Netanyahu karardan "nesiller boyu silinmeyecek bir leke" olarak bahsetti. Elbette İsrail için yaptıkları eylemler soykırım değildi, bir kara leke de değildi! "Tarihsel haksızlığa karşı meşru müdafaa" ve "demokratik yaşam tarzını savunma"ydı.

Soykırım Sözleşmesi'nin ihlalinden bahsetmişken kısaca sözleşme maddelerine bakmakta yarar olacaktır. 2. maddede soykırımı oluşturan eylemlerden bazıları şunlardır:

- "Gruba mensup olanların öldürülmesi,
- "Grubun mensuplarına ciddi surette bedensel veya zihinsel zarar verilmesi,
- "Grubun bütünüyle veya kısmen, fiziksel varlığını ortadan kaldıracığı hesaplanarak yaşam şartlarını kastten değiştirmek."

Bu eylemlerin çoğunun İsrail tarafından gerçekleştirilen ve henüz gerçekleştirilmekte olan askeri operasyonlarda uygulandığı açıktır. Soykırım suçunun açıktan işlendiğine dair kanıtlar da mevcuttur. Ancak UAD'den böyle bir karar çıkmamıştır. Görülen davanın bu aşamasında soykırım suçunun işlendiğine dair bir kararın çıkması zaten beklenmiyordu. UAD bu aşamada davanın esastan görülmesinin koşullarının oluştuğuna karar vererek soykırım suçu için dava açılabilmesine hükmetmiştir. İsrail'i kınayan ve aynı zamanda Filistin halkının "lehine" tutum takınmıştır. Bu durumda İsrail'in eylemlerine karşı nahiyye bulunulan bir tablo da ortaya çıkmıştır. Halihazırda devam etmekte olan askeri operasyonları durduracak yeterlilikte olmasa da davanın olumlu yönleri de var elbette. İsrail gibi bir devletin soykırım suçundan yargılanacak olması onun uluslararası arenada itibarını zedeleyecektir. Öyle ki İsrail

devletinin yaptığı açıklamalarda da bunu net olarak görebiliriz. "Nesiller boyu silinmeyecek bir leke" olarak görülen bu davada İsrail Orta Doğu'da "demokrasi havarisi" konumundan azade kalacaktır. İsrail'e destek veren emperyalist devletler de aynı şekilde soykırım suçuna destek vermekten ve soykırımı engellemekten suçlu bulunabilecekler. Ancak tüm bu bahsedilenler emperyalist devletlerin oluşturduğu kurumlardan çıkacak kararlardan beklentidir. Örneğin BM Güvenlik Konseyi'nde ABD, İngiltere ve Fransa gibi devletlerin olması bu devletlerin kendi ortak çıkarları etrafında birleşmesi anlamına gelir. UAD'den çıkacak kararların herhangi bir bağlayıcılığı olmadığı da bunlara eklenmelidir. Devletler, hukuku kendi çıkarlarına göre şekillendirmekte, kendi koydukları kurallara uymayabilmektedirler. "Hukukun üstünlüğü" denen kavram devlet çıkarlarını zedelediği takdirde geçerliliğini kaybeder.

Peki UAD kararının ardından ne oldu? İsrail tarafından en az 900 Filistinli daha katledildi. En temel insani yardımların önüne geçildi. Gazze'ye ulaşan yardım araçlarının sayısı 100'den 87'ye düştü. Hatta ulaşan yardımlar İsraili yerleşimciler tarafından engellendi. Divan kararlarına göre İsrail devletinin bu gibi eylemleri engellemesi, önlem alması gerekirdi. UAD kararında "İsrail Devleti, Gazze Şeridi'ndeki Filistinlilerin karşı karşıya olduğu olumsuz yaşam koşullarına çözüm bulmak amacıyla acil ihtiyaç duyulan temel hizmetlerin ve insani yardımın sağlanmasını sağlamak için acil ve etkili önlemler alacaktır." ifadesi yer alıyor. Görüldüğü üzere UAD'den çıkan kararlara İsrail devleti uymuyor ve kararların tam aksi eylemlerini yapmaya devam ediyor.

YARGILANMANIN İNTİKAMI ALINIYOR

Lahey'de görülen davanın ardından İsrail'in Birleşmiş Milletler Yakın Doğu'daki Filistinli Mültecilere Yardım ve Bayındırlık Ajansı'nın (UNRWA) bazı çalışanlarının HAMAS'la iş birliği içinde oldukları iddiası üzerine kuruluşa yardım yapan devletler şaşılmayacak bir şekilde İsrail'den yana tavır takındılar. Alman-

ya, İngiltere, ABD ve Fransa'nın başını çektiği devletler İsrail'in suçlamasının ardından daha iddia kanıtlanmamışken desteklerini kestiler. UNRWA'ya en çok desteği ABD, Almanya ve belli başlı diğer AB devletleri sağlıyor. UNRWA milyonlarca Filistinliye destek veriyor ve gıda, barınma, sağlık hizmetleri sunuyor. İsrail'in bu hamlesiyle Filistin halkı açıkla sınıyor. Bu da dolaylı olarak soykırımın bir parçasıdır. Lahey'de soykırımla yargılanacak olan İsrail'in insani yardımların önünü açması kararlaştırılmışken İsrail devleti bunun tam aksini adeta meydan okurcasına yapıyor. Bir de ABD-AB'nin başını çektiği devletlerin de desteğini arkasına alıyor. İsrail'e arka çıkan devletler soykırım suçuna katılıyor. Oysaki UAD'ye göre bunun da yargılanması gerekiyor; ama söz konusu devletler bahsettiğimiz devletler olduğunda "hukuk" ve "adalet" kavramları rafa kalkıyor.

Yukarıda bahsettiğimiz gibi UAD kararlarının hemen ardından İsrail en temel insan haklarını askıya alarak davranmaya devam etti. Halkın sığındığı, "güvenli" ilan edilen bölgeler bombalandı. Yardım bekleyen halkın üzerine ateş açıldı, yardımların geçişi engellendi. Yüz binlerce kişi yaşadıkları yerlerden zorla göç ettirildi. Tüm bunlar Soykırım Sözleşmesi'nin ihlalini içeren eylemlerdir. Ancak ihlal edilip edilmemesinin İsrail için bir önemi yoktur. Zira onlar için bu şiddet haktır.

UAD kararlarının bu noktada herhangi bir önleyiciliği kalmamıştır. Çoktan çiğnenmiştir bu kararlar. Hatta kararların ardından daha da saldırgan bir tutum içine girilmiştir. Soykırımla yargılanmak memnun etmemiştir İsrail'i.

Tüm bunlar olurken Güney Afrika'nın başvurusu önemlidir. UAD'ye taraf olan her devletin bu davayı açabilme olanağı vardır. Türkiye gibi Filistin'e sözde destek veren ama desteği gemilerle İsrail'e yollayan bir devletin bu davayı açmaması da tartışılabilen bir mevzudur. Bir yanda Husilerin direngen tutumu, İran-İrak-ABD üçgeninde dönen gerilim varken diğer Arap devletlerinin sessizliği "takdire şayandır."

İbrahim Kaypakkaya Basel ve Innsbruck'ta anılacak

Partizan, komünist önder İbrahim Kaypakkaya'nın katledilişinin 51. yılında Basel ve Innsbruck'ta anma etkinlikleri düzenleyecek.

18 Mayıs Cumartesi saat 17.00'de Avusturya'nın Innsbruck kentinde yapılacak olan etkinlikte Grup Bajar, Pınar Aydınlar, Grup İsyan Ateşi, Grup Vardiya, Grup Umuda Tohum sahne alacak.

19 Mayıs Pazar günü İsviçre'nin Basel kentinde yapılacak olan etkinlikte ise Grup Bajar, Pınar Aydınlar, Grup İsyan Ateşi, Grup Vardiya, Asmin-Rosa Çocuk Korosu ve Mavi Yol Şiir Grubu sahne alacak.

"Umutsuzluğa ve Yılgınlığa Karşı Kaypakkaya Çizgisini Kuşan" şiarıyla yapılacak etkinliklere ayrıca uluslararası komünist örgüt ve partiler katılım sağlayacak.

Partizan internet sitesinden yaptığı çağrıyla şunları söyledi:

"Komünist önder İbrahim Kaypakkaya, içinde bulunduğu devrimci sürecin komünist öncü arayışı ve mücadelesinin en kuru bozkırı olarak ateş aldı.

"Halkın kurtuluş için harekete geçtiği, dünyayı devrimci dalganın çepeçevre sardığı koşulların kıvılcımı ile tutuştu.

"Mustafa Suphi ve yoldaşlarının katledilmesinden sonra komünizmin kızıl bayrağının artık revizyonizmin elinde

beyaz bayrağa dönüşmesine yönelen öfkeyle büyüyen yangın oldu.

"O, devrim davasında komünizm arayışının kâşifi, enternasyonal proletaryanın kızıl bayrağının göndere yeniden çekilmesinin Marksizm-Leninizm-Maoizm bilimi ile donanmış önderliği görevini üstlendi.

"İbrahim yoldaş, artık devrimci deği-

"O, tarih ve toplum biliminin tüm pusatlarını kuşandı. İdeolojik savaş başlattı.

"O, Başkan Mao'nun revizyonizme karşı başlattığı Büyük Proleter Kültür Devriminin sınıf mücadelesi bakış açısını kuşandı.

"Bu kuşanmışlıkla Marksizm adına ilerici olarak sunulan Kemalizm'in sınıfsal niteliğini ve faşist karakterini

ve Halk Savaşı Stratejisini örgütledi.

"İbrahim yoldaş, güçlü olanın yenilmez olmadığını, teorisiyle, pratiğiyle ve işkence tezgâhlarında can pahasına direnişiyle ispatladı. Tüm doğru olarak kabul edilen yanlışları yerle bir etti.

"O, yıkılmaz denilen iktidarların, düşmez denilen kalelerin düşeceği bilincini proletaryanın kahredici gücü ve tarihsel doğruluğundan besleyerek berraklaştırdı.

"O, karanlığa yakılan meşale, faşizmin böğrüne saplanan hançer oldu.

"Çünkü İbrahim yoldaş, halkın kurtuluş mücadelesinin ve proletaryanın özgüvenidir. Eninde sonunda kazanacağını bilen bir tarih bilincidir.

"Katledilişinin 51. yılında onun direnişiyle öğreniyor, onun teorisiyle donanıyor, onun cüretiyle yürüyoruz.

"Onu anmak proletaryanın tarihsel özgüvenini ve haklılığını kuşanmaktır. Yıkılmaz ve değişmez denilene en zorlu süreçlerde şartlara aldırmak-

sızın savaş açmaktır. Onun izinde, onun cüretini kuşanarak yürüyoruz, yürüyeceğiz.

"Bu vesileyle katledilişinin 51. yılında komünist önder İbrahim Kaypakkaya'yı anacağımız gecelere tüm devrimci, ilerici ve yurtseverleri katılmaya çağırıyoruz."

şimin tarihin kapısını gümür gümür çaldığı koşullarda komünist haykırışın sesi oldu.

"O, komünist parti için ideolojik mücadeleye önem veren ustaların izinden yürüyerek doğrudan savaş ilanı ile harekete geçti.

ortaya koydu. Üstü örtülen, yok sayılan çok uluslu yapıyı tüm berraklığıyla görerek Kürt ulusunun sadece varlığını değil Özgürce Ayrılma Hakkını ortaya koydu. Silahlı bir savaşım olmadan ülkemiz koşullarında komünist teorinin ve devrimci çizginin halkın kurtuluşu için yetenek kazanamayacağını belirledi

Salih Güneş (Parti Üyesi): Dersim'in Ovacık ilçesinde 1962 yılında doğdu. 14 yaşına kadar yaşadığı Ovacık'ta yoksulluğu ve jandarma dipçliğini birlikte tanıdı. 1976 yılında Tarsus'ta bir

fabrikada montajcı olarak işe başladı. Fabrikadaki siyasi faaliyetlerinden dolayı abisiyle birlikte fabrikadan uzaklaştırıldı. Devrimci mücadeleye Halkın Kurtuluşu saflarında yer alarak başlamıştı. 1978'de Proletarya Partisi saflarına katılarak profesyonel devrimci yaşama katıldı. 12 Eylül'den sonra işkencehanelerden önderi İbra-

him Kaypakkaya'ya yaraşır bir şekilde başarıyla çıktı. Hapishaneden çıktıktan sonra gerilla bölgesinde siyasi faaliyetlerine devam etti. Yeni görev alanı olan Çukurova'ya giderken 1 Şubat 1993 günü trafik kazasında yaşamını yitirdi.

Ali İhsan Yalçın (Parti Üyesi): 1967 İzmir-Bergama doğumlu olan Ali İhsan Yalçın, orta halli bir ailenin çocuğuydu. 19 Mayıs Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya Bölümünde okurken öğrenci gençliğin

akademik-demokratik mücadelesinde aktif olarak yer aldı.

Buradaki öğrenci derneğinin bir süre başkanlığını yaptı. '90 yazında Halk Ordusuna katılan Ali İhsan Yalçın gözünü budaktan sakınmayan, aldığı işi sonuna kadar bırakmayan zeki ve yaratıcı bir kişiliğe sahipti. Yel Dağı Şehitleri arasında yer alan Yalçın 10 Şubat '93'te zatürreden kaynaklı yaşamını yitirdi.

yazının başı 24. sayfadadır

Vodvil'den oluşan müzik grupları ortak performanslarıyla dayanışmayı büyüceklerini dile getirdiler. Anma etkinliği hep bir ağızdan söylenen "Çav Bella" parçasıyla son buldu.

Defne'de 6 Şubat anması: UNUTMAYACAĞIZ, AFFETMEYECEĞİZ!

Maraş depremlerinden en ağır etkilenen bölgelerden biri olan Antakya Defne'de devrimci demokratik örgütlerin öncülüğünde örgütlenen anmada "Unutmayacağız, affetmeyeceğiz" vurgusu öne çıktı. Samandağ, Serinyol ve

Harbiye'den yüzlerce kişi Harbiye yolu üzerinde bir araya gelerek yürüyüşe geçti. "Unutmayacağız, Affetmeyeceğiz, Hesap Soracağız" yazılı pankartın açıldığı anma yürüyüşünde, sık sık "Unutmak Yok, Affetmek Yok, Hesaplaşmak Yok", "Gitmedik, Buradayız" (Me Rihna Nihna Hon), "Hatay'ı Yeniden Kuracağız", "Deprem Değil, Bu Bir Katliam" sloganları atıldı.

Aşağıokçular bölgesinde yapılan anma etkinliği depremde hayatını kaybedenler için saygı duruşuyla başladı. Ortak platform tarafından okunan açıklamada depremin üzerinden bir yıl geçmesine

rağmen sorunların devam ettiği ve halkın "kaderiyle" baş başa bırakıldığı vurgulandı. Depremde devrimci demokrat yapıların dayanışma çalışmalarının önemine değinilerek bu dayanışmanın gelecekte de büyütülmesi gerektiğinin altı çizildi.

Anmada Devrim Çetin tarafından okunan ortak açıklamada ise şu talepler sıralandı:

-6 Şubat depremde yitirdiklerimizin anılması ve depremlerin bir daha böylesi toplumsal katliamlara dönüşmemesi için bir ulusal yas ve farkındalık günü ilan edilsin.

-Hatay özel afet bölgesi ilan edilsin.

-Depremde evini yitiren bütün Hataylılar hak sahibi sayılsın! Yeni yapılan evler ek bir bedel istenmeden hak sahiplerine verilsin. Kimse kendi evi için borçlandırılmasın, yeniden kurulan mahallesini

terk etmeye zorlanmasın.

-Kadını şiddete karşı koruyan kurum ve mekanizmalar işletilsin.

-Elektrik, su ve doğal gaz hizmetlerindeki aksaklıklar çözülsün! Asgari ihtiyaç ölçüsünde elektrik, su ve doğalgaz Hataylılara ücretsiz sağlansın.

-Kış boyunca kent halkına aşevlerinden parasız yemek sağlansın! Faal olan aşevleri desteklensin.

-Geliri olmayan Hataylılara asgari geçim desteği sağlansın.

-Deprem kayıplarının akıbeti araştırılsın.

Çetin, "Hatay'ı ve insanca bir yaşamı dayanışmamızla, el ele yeniden kuracağız" diyerek sözlerini sonlandırdı. Çetin'in ardından sahneye çıkan müzik gruplarının ortak performansı ile etkinlik sona erdi.

Birçok ilde anma yapıldı

Malatya Valiliğinin yasak kararı tanınmadı! Halk, depremde yitirilenlerin anısına Emeksiz Caddesi'nde sessiz yürüyüş yaptı.

Urfa Emek ve Demokrasi Platformu, Haliliye ilçesinde bulunan Ahmet Bahçıvan İş Merkezi önünde açıklama yaptı. SES Urfa Şubesi Eşbaşkanı Ferhat Demir, depremde yaşamını yitirenlerle ilişkin paylaşılan verilerin gerçeği yansıtmadığını söyledi.

İstanbul Tabip Odası ve SES İstanbul Şubeleri, Çapa Tıp Fakültesi önünde açıklama yaptı. Açıklamada, sık sık "İnsanların Katili, Sermayenin Düzeni", "Unutmak Yok, Affetmek Yok, Helalleşmek Yok" sloganları atıldı.

Kadınlar Birlikte Güçlü Kadıköy'de yaptığı yürüyüşle depremde yitirilenleri andı. "Katil Devlet Hesap Verecek" sloganı üzerine polis atılan sloganın yasa dışı olduğu anonsu geçti, kadınlar anonsa sloganlarla karşılık verdi. Anma basın metninin okunmasıyla son buldu.

Beşiktaş Barbaros Meydanında, depremlerde yaşamını yitirenler anıldı. Polis anmanın ardından depremde yitirilenlerin katilinin devlet olduğunu haykıranlara Kadıköy İskelesi önünde saldırdı.

Ankara Emek ve Demokrasi Güçleri Kızılay binasına siyah çelenk bıraktı. Açıklamada "Kentleşmeyle, imar aflarıyla, kamusal denetimin olmamasıyla katliamın hazırlandığını biliyoruz" denildi.

İzmir Barosu, Bayraklı'da bulunan Baro Bahçe Cafe önünde açıklama gerçekleştirdi. Çok sayıda avukatın katıldığı açıklamada, "Asla Unutmayacağız, Asla Affetmeyeceğiz" pankartı taşınırken, depremde yaşamını yitiren avukatların fotoğraflarının bulunduğu stand karanfiller bırakıldı.

Adana Barosu, depremin birinci yılında Adana Adliyesi Avukatlar Salonu'nda anma etkinliği gerçekleştirdi.

Diyarbakır'da enkazında 89 kişinin ya-

şamını yitirdiği Diyar Galeria önünde anma gerçekleştirildi.

Dersim Kent Koruma Kurulu da depremin yıl dönümüne ilişkin İnsan Hakları Anıtı önünde açıklama yaptı. Açıklamada insana, doğaya, emeğe düşman bu köhne zihniyete karşı emek ve demokrasi mücadelesinin kararlılıkla sürdürülmesi gerektiği belirtilerek yaşamını yitirenler anıldı.

Urfa Emek ve Demokrasi Platformu, Yılmaz Güney Parkı'nda açıklama yaptı. "Depremler Değil, Rant ve İhmalleriniz Öldürür" pankartı açıldı.

Bingöl'de depremin yıl dönümüne ilişkin DEM Parti İl Örgütü de il binasında açıklama yaptı. Açıklamada konuşan İl Eşbaşkanı Hasan Soysal, depremin kader olmadığını ifade etti.

Mersin Emek ve Demokrasi Platformu'nun çağrısıyla saat 17.30'da Özgecan Aslan Barış Meydanı'nda eylem yapıldı. Mersin Kadın Platformu yürüyüşle eyleme dahil oldu.

Tarsus Emek ve Demokrasi Güçleri'nin çağrısıyla saat 17.30'da Halk Eğitim Merkezi önünde bir araya gelenler depremlerin birinci yıl dönümü için yürüdü.

Antalya Emek ve Demokrasi Güçleri'nin çağrısıyla Attalos Meydanı'nda bir araya gelenler depremde hayatını kaybedenler

için saygı duruşunda bulundu. Depremzedelerin de söz aldığı eylemde Antalya Kadın Platformu adına söz alındı. Antalya Emek ve Demokrasi Güçleri bileşenleri de sözler aldı.

Sivas Kent Meydanı'nda bir araya gelen Sivas Emek ve Demokrasi Güçleri "Unutmayacağız, Unutturmayacağız, Yıkıntılar Arasından Yeni Bir Ülke Yaratacağız" yazılı pankartı taşıdı. Sorumluları ve çadır satanları protesto ettiler.

Denizli Emek ve Demokrasi Güçleri, Candoğan Parkı'nda bir araya geldi. Basın açıklamasından sonra oturma eylemi yapıldı. Oturma eylemi alkış ve sloganlarla sona erdi.

Trabzon Emek ve Demokrasi Platformu'nun çağrısıyla saat 17.30'da depremlerin birinci yıl dönümü dolayısıyla Trabzon Meydan Park'ta eylem yapıldı.

Kocaeli'de 6 Şubat anması için bir araya gelen Emek ve Demokrasi Güçleri, Belediye İşhanı önünden Anıtpark'a yürüyerek basın açıklaması yaptı.

Zonguldak Demokrasi Platformu'nun çağrısıyla saat 17.45'te depremlerin birinci yıl dönümü dolayısıyla Zonguldak Merkez/Madenci Anıtı'nda eylem yapıldı. Eylemlerde "Unutmuyoruz, affetmiyoruz, hesap soruyoruz" sözü öne çıktı.

Depremlerde yitirilenler ülkenin dört bir yanında anıldı

Merkez üssü Maraş'ın Pazarcık ilçesi olan ve 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerde yaşamını yitirenler anıldı. İlk depremin yaşandığı saat olan 04.17'de, depremden etkilenen Hatay, Maraş, Adıyaman, Malatya, Kilis, Osmaniye, Adana, Antep, Diyarbakır ve Urfa'da anma programları yapıldı. Etkinliklere binlerce kişi katılırken depremde hayatını kaybedenler açıklama, meşaleli ve sessiz yürüyüşlerle anıldı.

Anmalara katılan burjuva siyasetçilere tepki dağ gibi büyüdü. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Lütfü Savaş halk tarafından yuhalandı. Gün içinde yapılan anmalarda da devletin deprem politikaları teşhir edildi.

Samandağ halkı öfkesiyle alanlara aktı: GİTMEDİK, BURADAYIZ!

Maraş merkezli depremlerin birinci yılında birçok şehirde anma etkinliklerinde on binler öfkelerini haykırdı. Anma etkinliklerinin depremin yaşandığı 04.17 saatinde başladığı Hatay'ın birçok ilçesinde halk sokaklarda kayıplarını anarken eylemlere öfke damgasını vurdu.

Samandağ'da anma etkinlikleri, Çiğde-Asri Mezarlığı'na yapılan ziyaretle başladı. Aileler, mezar başlarında bahur yakarak, mezarlara rihsen bıraktı. Partizan'ın da bileşeni olduğu 6 Şubat Samandağ Deprem Koordinasyonu'nun çağrısıyla PTT önünde buluşan kitle ellerinde yası simgeleyen bahur ve rihsenlerle alandaki yerini aldı.

"Unutma Hesap Sor", "6 Şubat'ı Unutma, Unutturma!", "Deprem Değil Devlet Öldürür", "Katillerden Hesabı Halk So-

racak" yazılı dövizler taşıdılar. Eyleme katılan depremzedeler içerisinde kayıp ailelerinin isyanı öne çıktı. Elleri kayıpların fotoğraflarını taşıyan aileler "Evlatlarımızın akıbetini öğrenmek istiyoruz" diyerek devletin bu konuda kendilerini yalnız bıraktığını söylediler. 11.30'da PTT önünde başlayan yürüyüşte sık sık "Katil Devlet Hesap Verecek", "Afet Değil Bu Bir Katliam", "Gün Gelecek, Devran Dönecek, AKP Halka Hesap Verecek", "Bu Kenti Yeniden İnşa Edeceğiz" sloganları atıldı. Yürüyüş güzergahı boyunca akın akın eyleme katılan halkın öfkesi büyüktü. Bilinçli bir biçimde yalnız bırakıldıkları dile getirilen konuşmalarda "Bizi yalnız bırakanlara karşı yaralarımızı saracağız" vurgusu öne çıktı.

Yürüyüş anma etkinliğinin yapılacağı Yeni Pazar Alanı'nda son bulurken burada koordinasyon adına ortak açıklama okundu. Açıklamada "Depremde bizi enkaz altında bırakanlar, sesimize kulak

tıkayanlar karşımıza 'kader' diye çıktılar. Bu bir kader değil katliamdır! Unutmayacağız affetmeyeceğiz!" vurgusu öne çıkarıldı. Açıklamanın devamında deprem sonrası ranta dikkat çekilerek, "Depremin hemen ardından insanların evlerine arazilerine el konularak inşaat şirketlerine paylaştırıldığını, insanların hâlâ çadırlarda, konteynerlerde sağlıksız koşullarda yaşamaya çalıştığı belirtilerek "Katliam devam etmektedir" ifadesine yer verildi.

Bağımsız Maden-İş Sendikası ve Sağlık Emekçileri Sendikası'ndan konuşmacılar da "geçen bir yıla rağmen değişen bir şey olmadı, Hatay halkı yalnız bırakıldı" sözleriyle "normalleşme"nin söz konusu olmadığını altını çizdiler.

Konuşmaların ardından sahneye Grup İsyen Ateşi, Grup Munzur, Praksis, Vardiya, Kaldırım Müzik Topluluğu,

yazının devamı 23. sayfadadır

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!

OKU OKUT!

f [yenidemokrasi1](#)

t [ydemokrasi11](#)

e [yenidemokrasigazetesi@gmail.com](#)

@ [yenidemokrasi](#)

▶ [yenidemokrasi34.net](#)

Özgür Gelecek İçin **Yeni Demokrasi Gazetesi** Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No:6 Daire:3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- [yenidemokrasigazetesi@gmail.com](#)

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok, 1 Kat, No: 349 Zeytinburnu/İst-0212 501 21 20